

2023/0232(COD)

15.2.2024

NUOMONĖ

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto

pateikta Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl dirvožemio stebėsenos ir atsparumo (Dirvožemio stebėsenos teisės akto).
(COM(2023)416 – C9-0234/2023 – 2023/0232(COD))

Nuomonės referentė: Maria Noichl

PA_Legam

PAKEITIMAI

Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas ragina atsakingą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą atsižvelgti į toliau pateikiamą tekstą:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos 1 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(1) dirvožemis yra gyvybiškai svarbus, ribotas, **neatsinaujinantis** ir nepakeičiamas išteklius, kuris yra labai svarbus ekonomikai, aplinkai ir visuomenei;

Pakeitimas

(1) dirvožemis yra gyvybiškai svarbus, ribotas ir nepakeičiamas išteklius, kuris yra labai svarbus **žemės ūkio ir miškininkystės gamybai**, ekonomikai, aplinkai, **maisto gamybai, apsirūpinimo maistu saugumui** ir visuomenei;

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) geros būklės dirvožemiai pasižymi tinkamomis cheminėmis, biologinėmis ir fizinėmis savybėmis, kurios užtikrina žmonėms ir aplinkai gyvybiškai svarbias ekosistemines paslaugas, tokias kaip pakankamas aprūpinimas saugiu ir vertingu maistu, biomasės ir švaraus vandens tiekimas, maisto medžiagų apykaita, anglies dioksido saugojimas ir prieglobstis biologinei įvairovei. **Tačiau 60–70 % Sąjungos dirvožemio būklė yra prasta ir toliau blogėja;**

Pakeitimas

(2) geros būklės dirvožemiai pasižymi tinkamomis cheminėmis, biologinėmis ir fizinėmis savybėmis, kurios **veiksmingiau** užtikrina žmonėms ir aplinkai gyvybiškai svarbias ekosistemines paslaugas, tokias kaip pakankamas aprūpinimas saugiu ir vertingu maistu, biomasės ir švaraus vandens tiekimas, maisto medžiagų apykaita, anglies dioksido saugojimas ir prieglobstis biologinei įvairovei;

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(2a) dirvožemio teikiamos ekosisteminės paslaugos apima kultūros paslaugas, suteikiančias galimybę generuoti mokslo žinias ir skatinti mokslinį švietimą bei mokslo sklaidą. Su dirvožemiu susijusi mokslinė ir švietimo vertė pateisina poreikį išsaugoti geriausiai ES šalyse randamų dirvožemių įvairovės pavyzdžius, kad dabartinės ir ateities kartos galėtų tęsti mokslinius šių medžiagų tyrimus;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3a) Europos Komisijos teigimu, dirvožemio formavimasis vyksta labai lėtai – 2,5 cm naujo viršutinio dirvožemio sluoksnio susidarymui reikia 500 ar daugiau metų, tačiau gerą dirvožemio būklę galima išlaikyti arba pagerinti, jei bus imtasi atitinkamų priemonių ir jos bus įgyvendinamos, todėl šia direktyva neturėtų būti nustatomos ribojamosios priemonės ir nepasiekiami tikslai;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(9) 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijoje teigiama, kad itin svarbu sustiprinti pastangas siekiant apsaugoti dirvožemio derlingumą, sumažinti jo eroziją ir padidinti jo organinės medžiagos kiekį taikant tvaraus dirvožemio valdymo praktiką. Taip pat tvirtinama, kad reikia

(9) 2030 m. ES biologinės įvairovės strategijoje teigiama, kad itin svarbu sustiprinti pastangas siekiant apsaugoti dirvožemio derlingumą **ir jį padidinti**, sumažinti jo eroziją ir padidinti jo organinės medžiagos kiekį taikant **arba išlaikant** tvaraus dirvožemio valdymo

nemažai nuveikti, kad būtų nustatytos užteršto dirvožemio teritorijos, atkurtas nualintas dirvožemis, apibrėžtos geros dirvožemio ekologinės būklės sąlygos ir atkūrimo tikslai, taip pat pagerinta dirvožemio kokybės stebėseną;

praktiką. Taip pat tvirtinama, kad reikia nemažai nuveikti, kad būtų nustatytos užteršto dirvožemio teritorijos, atkurtas nualintas dirvožemis, apibrėžtos geros dirvožemio ekologinės būklės sąlygos ir atkūrimo tikslai, taip pat pagerinta dirvožemio kokybės stebėseną;

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos 10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(10) 2030 m. ES dirvožemio strategijoje išdėstyta ilgalaikė vizija, kad iki 2050 m. visos ES dirvožemio ekosistemos turi būti **geros** būklės ir **todėl** atsparesnės. Kaip vienas iš **pagrindinių** sprendimų, geros būklės dirvožemis padeda siekti ES tikslų užtikrinti poveikio klimatui neutralumą ir tapti atsparia klimato kaitai, plėtoti ekologišką ir žiedinę (bio)ekonomiką, sustabdyti biologinės įvairovės nykimą, apsaugoti žmonių sveikatą, sustabdyti dykumėjimą ir pakeisti žemės degradacijos tendencijas;

Pakeitimas

(10) 2030 m. ES dirvožemio strategijoje išdėstyta ilgalaikė vizija, kad iki 2050 m. visos ES dirvožemio ekosistemos turi būti **geresnės** būklės ir atsparesnės. Kaip vienas iš sprendimų, geros būklės dirvožemis padeda siekti ES tikslų užtikrinti poveikio klimatui neutralumą ir tapti atsparia klimato kaitai, plėtoti ekologišką ir žiedinę (bio)ekonomiką, sustabdyti biologinės įvairovės nykimą, apsaugoti žmonių sveikatą, **apsirūpinimo maistu saugumą**, sustabdyti dykumėjimą, **kaupiti požeminį vandenį** ir pakeisti žemės degradacijos tendencijas. **Žemės ūkis jau dabar labai prisideda prie geros dirvožemio būklės ir kraštovaizdžio bei biologinės įvairovės išsaugojimo. Be to, dėl daugialypio žemės ūkio vaidmens daromas papildomas teigiamas išorinis poveikis regionams, padedantis išlaikyti kaimo bendruomenes gyvas ir stiprinti aplinkos bei su ekosistemomis susijusį paveldą;**

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos 11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) finansavimas yra labai svarbus, kad būtų galima pereiti prie geros būklės

Pakeitimas

(11) **papildomas** finansavimas yra labai svarbus, kad būtų galima pereiti prie geros

dirvožemio. Daugiametėje finansinėje programoje numatytos kelios dirvožemio apsaugos, tvaraus valdymo ir atkūrimo finansavimo galimybės. Europos dirvožemio būklės gerinimo misija yra viena iš penkių programos „Europos horizontas“ ES misijų ir specialiai skirta dirvožemio būklės gerinimui. Dirvožemio misija yra pagrindinė šios direktyvos įgyvendinimo priemonė. Ja siekiama vadovauti perėjimui prie geros dirvožemio būklės finansuojant plataus užmojo mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, sukuriant 100 gyvųjų laboratorijų ir kelrodžių tinklą kaimo ir miesto vietovėse, spartinant suderintos dirvožemio stebėsenos sistemos kūrimą ir didinant informuotumą apie dirvožemio svarbą. Kitos Sąjungos programos, kuriomis siekiama prisidėti prie geros dirvožemio būklės, yra bendra žemės ūkio politika, sanglaudos politikos fondai, Aplinkos ir klimato politikos programa, programos „Europos horizontas“ darbo programa, techninės paramos priemonė, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir programa „InvestEU“;

būklės dirvožemio. Daugiametėje finansinėje programoje numatytos kelios dirvožemio apsaugos, tvaraus valdymo ir atkūrimo finansavimo galimybės. Europos dirvožemio būklės gerinimo misija yra viena iš penkių programos „Europos horizontas“ ES misijų ir specialiai skirta dirvožemio būklės gerinimui. Dirvožemio misija yra pagrindinė šios direktyvos įgyvendinimo priemonė. Ja siekiama vadovauti perėjimui prie geros dirvožemio būklės finansuojant plataus užmojo mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, sukuriant 100 gyvųjų laboratorijų ir kelrodžių tinklą kaimo ir miesto vietovėse, spartinant suderintos dirvožemio stebėsenos sistemos kūrimą ir didinant informuotumą apie dirvožemio svarbą. ***Devyni atokiausi regionai turėtų būti įtraukti į šį tinklą (SESV 349 straipsnis)^{40a}, nes juose sutelkta 80 % Sąjungos biologinės įvairovės.*** Kitos Sąjungos programos, kuriomis siekiama prisidėti prie geros dirvožemio būklės, yra bendra žemės ūkio politika, sanglaudos politikos fondai, Aplinkos ir klimato politikos programa, programos „Europos horizontas“ darbo programa, techninės paramos priemonė, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir programa „InvestEU“. ***BŽŪP finansavimui, jei jis gali padėti siekti bendro tikslo, ši direktyva neturėtų daryti poveikio;***

40a

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0228_LT.html

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos 13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(13) 2020 m. spalio 23 d. išvadose⁴³

PE754.699v02-00

Pakeitimas

(13) 2020 m. spalio 23 d. išvadose⁴³

6/87

AD\1294279LT.docx

Taryba pritarė aktyvesnėms Komisijos pastangoms geriau apsaugoti dirvožemį *ir dirvožemio biologinę įvairovę, nes tai gyvybiškai svarbus neatsinaujinantis išteklius*;

⁴³ Tarybos išvados „Biologinė įvairovė. Būtinybė skubiai imtis veiksmų“, dok. 12210/20.

Taryba pritarė aktyvesnėms Komisijos pastangoms geriau apsaugoti dirvožemį;

⁴³ Tarybos išvados „Biologinė įvairovė. Būtinybė skubiai imtis veiksmų“, dok. 12210/20.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos 14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(14) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1119⁴⁴ nustatytas privalomas tikslas – iki 2050 m. Sąjungoje pasiekti poveikio klimatui neutralumą, o vėliau – neigiamą išmetamą ŠESD kiekį, taip pat teikti pirmenybę sparčiam ir nuspėjamam išmetamo ŠESD kiekio mažinimui ir kartu didinti ŠESD šalinimą natūraliais absorbentais. Tvarus dirvožemio valdymas didina anglies dioksido sekvestraciją ir daugeliu atvejų duoda papildomos naudos ekosistemoms ir biologinei įvairovei. Komisijos komunikate dėl tvarių anglies ciklų⁴⁵ pabrėžiama, kad reikia aiškiai ir skaidriai nustatyti veiklą, kurią vykdant vienareikšmiškai šalinamas anglies dioksidas iš atmosferos, pavyzdžiui, sukurti ES anglies dioksido absorbavimo iš natūralių ekosistemų, įskaitant dirvožemį, sertifikavimo sistemą. Be to, persvarstytame Žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės reglamente ne tik dirvožemio anglies dioksidas laikomas prioritetu siekiant tikslų kelyje į neutralaus poveikio klimatui Europą, bet ir valstybės narės raginamos parengti dirvožemio anglies sancaupų stebėsenos sistemą, naudojant, *inter alia*, žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) duomenų

Pakeitimas

(14) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1119⁴⁴ nustatytas privalomas tikslas – iki 2050 m. Sąjungoje pasiekti poveikio klimatui neutralumą, o vėliau – neigiamą išmetamą ŠESD kiekį, taip pat teikti pirmenybę sparčiam ir nuspėjamam išmetamo ŠESD kiekio mažinimui ir kartu didinti ŠESD šalinimą natūraliais absorbentais. Tvarus dirvožemio valdymas didina anglies dioksido sekvestraciją ir daugeliu atvejų duoda papildomos naudos ekosistemoms ir biologinei įvairovei. Komisijos komunikate dėl tvarių anglies ciklų⁴⁵ pabrėžiama, kad reikia aiškiai ir skaidriai nustatyti veiklą, kurią vykdant vienareikšmiškai šalinamas anglies dioksidas iš atmosferos, pavyzdžiui, sukurti ES anglies dioksido absorbavimo iš natūralių ekosistemų, įskaitant dirvožemį, sertifikavimo sistemą. Be to, persvarstytame Žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės reglamente ne tik dirvožemio anglies dioksidas laikomas prioritetu siekiant tikslų kelyje į neutralaus poveikio klimatui Europą, bet ir valstybės narės raginamos parengti dirvožemio anglies sancaupų stebėsenos sistemą, naudojant, *inter alia*, žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) duomenų

rinkinį;

rinkinį *arba esamas nacionalines matavimo sistemas*;

⁴⁴ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

⁴⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Tvarūs anglies ciklai“ (COM(2021) 800 final).

⁴⁴ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

⁴⁵ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Tvarūs anglies ciklai“ (COM(2021) 800 final).

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(17) Komisijos komunikate dėl apsirūpinimo maistu užtikrinimo ir maisto sistemų atsparumo didinimo⁴⁷ pabrėžiama, kad užtikrinant apsirūpinimą maistu labai svarbus maisto tvarumas. Esant gerai dirvožemių būklei Sąjungos maisto sistema tampa atsparesnė, nes sukuriamas pagrindas pakankamam apsirūpinimui vertingu maistu;

⁴⁷ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Apsirūpinimo maistu užtikrinimas ir maisto sistemų atsparumo didinimas“ (COM(2022) 133 final).
Leidinių biurui:

Pakeitimas

(17) Komisijos komunikate dėl apsirūpinimo maistu užtikrinimo ir maisto sistemų atsparumo didinimo⁴⁷ pabrėžiama, kad užtikrinant apsirūpinimą maistu labai svarbus maisto tvarumas **ir apsirūpinimo maistu savarankiškumas**. Esant gerai dirvožemių būklei **ir našumui**, Sąjungos maisto sistema tampa atsparesnė, nes sukuriamas pagrindas **saugiam ir pakankamam apsirūpinimui vertingu maistu; Bendra žemės ūkio politika užtikrinama suderinta sistema, skirta šiam apsirūpinimo maistu saugumui užtikrinti**;

⁴⁷ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Apsirūpinimo maistu užtikrinimas ir maisto sistemų atsparumo didinimas“ (COM(2022) 133 final).
Leidinių biurui:

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos 19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(19) dirvožemyje yra daugiau kaip 25 % visos biologinės įvairovės ir jis yra antras pagal dydį planetos anglies kaupiklis. Dėl gebėjimo surinkti ir saugoti anglies dioksidą geros būklės dirvožemis padeda siekti Sąjungos klimato kaitos tikslų. Geros būklės dirvožemis taip pat yra palanki buveinė organizmams klestėti ir yra labai svarbus siekiant didinti biologinę įvairovę ir ekosistemų stabilumą. **Biologinė įvairovė po žeme ir ant žemės yra glaudžiai susijusi ir sąveikauja tarpusavio ryšiais (pvz., mikoriziniai grybai, jungiantys augalų šaknis);**

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos 22 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(22) dirvožemio degradacija daro poveikį vaisingumui, derlingumui, atsparumui kenkėjams ir maistinei maisto kokybei. Kadangi 95 % mūsų maisto tiesiogiai arba netiesiogiai pagaminama dirvožemyje, o pasaulio gyventojų skaičius toliau didėja, labai svarbu, kad šie baigtiniai gamtos išteklių išlikę geros būklės, kad būtų užtikrintas ilgalaikis apsirūpinimas maistu ir Sąjungos žemės ūkio produktyvumas ir pelningumas. Taikant tvaraus dirvožemio valdymo praktiką palaikoma arba gerinama dirvožemio būklė ir prisidedama prie maisto sistemos tvarumo ir atsparumo;

Pakeitimas

(19) dirvožemyje yra daugiau kaip 25 % visos biologinės įvairovės ir jis yra antras pagal dydį planetos anglies kaupiklis. Dėl gebėjimo surinkti ir saugoti anglies dioksidą geros būklės dirvožemis padeda siekti Sąjungos klimato kaitos tikslų. Geros būklės dirvožemis taip pat yra palanki buveinė organizmams klestėti ir yra labai svarbus siekiant didinti biologinę įvairovę ir ekosistemų stabilumą;

Pakeitimas

(22) dirvožemio degradacija daro poveikį vaisingumui, derlingumui, atsparumui kenkėjams ir maistinei maisto kokybei. Kadangi 95 % mūsų maisto tiesiogiai arba netiesiogiai pagaminama dirvožemyje, o pasaulio gyventojų skaičius toliau didėja, labai svarbu, kad šie baigtiniai gamtos išteklių išlikę geros būklės, kad būtų užtikrintas ilgalaikis apsirūpinimas maistu ir Sąjungos žemės ūkio produktyvumas ir pelningumas. Taikant tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, **nustatytą pagal bendrą žemės ūkio politiką**, palaikoma arba gerinama dirvožemio būklė ir prisidedama prie **žemės ūkio** maisto sistemos tvarumo ir atsparumo;

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos 23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(23) ilgalaikis direktyvos tikslas – iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemio būklę. Kaip tarpinis žingsnis, atsižvelgiant į ribotas žinias apie dirvožemio būklę ir apie geros būklės atkūrimo priemonių veiksmingumą ir sąnaudas, direktyva taikomas pakopinis požiūris. Pirmajame etape daugiausia dėmesio bus skiriama dirvožemio stebėsenos sistemos sukūrimui ir dirvožemio padėties visoje ES įvertinimui. Jis taip pat apima reikalavimus nustatyti priemones, kuriomis būtų tvariai valdomas dirvožemis ir atkuriamas nesveikas dirvožemis, kai tik bus nustatyta jo būklė, tačiau neįvedant nei įpareigojimo iki 2050 m. pasiekti gerą dirvožemio būklę, nei tarpinių tikslų. Šis proporcingas požiūris leis tinkamai pasirengti, sukurti paskatas ir pradėti tvariai valdyti dirvožemį ir atkurti prastos būklės dirvožemį. Antrajame etape, kai tik bus gauti pirmojo dirvožemio ir tendencijų vertinimo rezultatai, Komisija įvertins pažangą siekiant 2050 m. tikslo ***ir su tuo susijusių patirtį ir prareikus pasiūlys persvarstyti direktyvą, kad būtų paspartinta pažanga iki 2050 m.***;

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos 24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(24) siekiant mažinti dirvožemiui daromą neigiamą poveikį ir nustatyti tinkamas geros dirvožemio būklės palaikymo ar atkūrimo priemones, reikia atsižvelgti į dirvožemio tipų įvairovę, konkrečias vietas ir klimato sąlygas ir

Pakeitimas

(23) ilgalaikis direktyvos tikslas – ***stengtis*** iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemio būklę. Kaip tarpinis žingsnis, atsižvelgiant į ribotas žinias apie dirvožemio būklę ir apie geros būklės atkūrimo priemonių veiksmingumą ir sąnaudas, direktyva taikomas pakopinis požiūris. Pirmajame etape daugiausia dėmesio bus skiriama dirvožemio stebėsenos sistemos sukūrimui ir dirvožemio padėties visoje ES įvertinimui. Jis taip pat apima reikalavimus nustatyti priemones, kuriomis būtų tvariai valdomas dirvožemis ir atkuriamas nesveikas dirvožemis, kai tik bus nustatyta jo būklė, tačiau neįvedant nei įpareigojimo iki 2050 m. pasiekti gerą dirvožemio būklę, nei tarpinių tikslų. Šis proporcingas požiūris leis tinkamai pasirengti, sukurti paskatas ir pradėti tvariai valdyti dirvožemį ir atkurti prastos būklės dirvožemį. Antrajame etape, kai tik bus gauti pirmojo dirvožemių ir tendencijų vertinimo rezultatai, Komisija įvertins pažangą siekiant 2050 m. tikslo;

žemės naudojimą arba žemės dangą. Todėl tikslinga, kad valstybės narės nustatytų dirvožemių rajonus. Dirvožemių rajonai turėtų būti pagrindiniai valdymo vienetai, kurių pagrindu dirvožemis būtų tvarkomas ir būtų imamas priemonių siekiant laikytis šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, visų pirma susijusių su dirvožemio būklės stebėseną ir vertinimu. ***Siekiant palengvinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) .../... įgyvendinimą, reikėtų nustatyti kiekvienos valstybės narės dirvožemių rajonų skaičių, geografinę apimtį ir ribas***⁴⁸. Kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti nustatytas minimalus dirvožemių rajonų skaičius, atsižvelgiant į valstybės narės dydį. Šis minimalus kiekvienos valstybės narės dirvožemių rajonų skaičius ***atitinka*** Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1059/2003⁴⁹ nustatytą NUTS 1 lygio teritorinių vienetų skaičių;

⁴⁸ + *Leidinių biurui: tekste prašom įrašyti dokumente COM(2022) 672 final pateikto Reglamento dėl anglies dioksido absoravimo sertifikavimo numerį, o išnašoje – tos direktyvos numerį, datą, pavadinimą ir OL nuorodą;*

⁴⁹ 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003 6 21, p. 1).

sąlygas ir žemės naudojimą arba žemės dangą. Todėl tikslinga, kad valstybės narės nustatytų dirvožemių rajonus. Dirvožemių rajonai turėtų būti pagrindiniai valdymo vienetai, kurių pagrindu dirvožemis būtų tvarkomas ir būtų imamas priemonių siekiant laikytis šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, visų pirma susijusių su dirvožemio būklės stebėseną ir vertinimu. Kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti nustatytas minimalus dirvožemių rajonų skaičius, atsižvelgiant į valstybės narės dydį. Šis minimalus kiekvienos valstybės narės dirvožemių rajonų skaičius ***gali atitikti*** Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1059/2003⁴⁹ nustatytą NUTS 1 lygio teritorinių vienetų skaičių;

⁴⁹ 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003 6 21, p. 1).

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos 25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(25) siekiant užtikrinti tinkamą dirvožemio valdymą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės ***kiekvienam*** dirvožemių ***rajonui*** paskirtų

Pakeitimas

(25) siekiant užtikrinti tinkamą dirvožemio valdymą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės dirvožemių ***rajonams*** paskirtų po

po kompetentingą instituciją. *Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama paskirti bet kokią papildomą atitinkamo lygmens kompetentingą instituciją, be kita ko, nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu;*

kompetentingą instituciją.

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos 26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(26) siekiant nustatyti bendrą geros dirvožemio būklės apibrėžtį, **reikia nustatyti minimalius bendrus išmatuojamus kriterijus, kurių** nesilaikant dirvožemio gebėjimo veikti kaip būtinoji gyvybinė sistema ir teikti ekosistemines paslaugas praradimas **pasiekia** kritinę ribą. **Tokie kriterijai turėtų atspindėti esamas dirvotyros žinias ir jomis remtis;**

Pakeitimas

(26) siekiant nustatyti bendrą geros dirvožemio būklės apibrėžtį, **nustatomi minimalūs bendri išmatuojami kriterijai. Kriterijų derinys gali skirtis priklausomai nuo dirvožemio tipo ir žemės naudojimo. Tokie kriterijai turėtų atspindėti esamas dirvotyros žinias ir būti jomis grindžiami, o jų** nesilaikant dirvožemio gebėjimo veikti kaip būtinoji gyvybinė sistema ir teikti ekosistemines paslaugas praradimas **gali pasiekti** kritinę ribą.

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos 28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(28) **siekdamos sukurti paskatų, valstybės narės turėtų nustatyti mechanizmus, kuriais būtų pripažįstamos žemės savininkų ir žemės valdytojų pastangos išlaikyti gerą dirvožemio būklę, be kita ko, pasitelkiant dirvožemio būklės sertifikavimą, kuris papildytų Sąjungos anglies dioksido absorbavimo reglamentavimo sistemą, ir remiant atsinaujinančiųjų išteklių energijos tvarumo kriterijų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001⁵⁰ 29 straipsnyje, įgyvendinimą. Komisija turėtų sudaryti palankesnes sąlygas dirvožemio būklės**

Pakeitimas

Išbraukta.

sertifikavimui, inter alia, keisdamasi informacija ir propaguodama geriausia praktiką, didindama informuotumą ir vertindama galimybes plėtoti sertifikavimo sistemų pripažinimą Sąjungos lygmeniu. Reikėtų kuo labiau išnaudoti skirtingų sertifikavimo schemų sinergiją, kad būtų sumažinta administracinė našta tiems, kurie kreipiasi dėl atitinkamo sertifikavimo;

⁵⁰ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (nauja redakcija) (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos 30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(30) dirvožemis yra ribotas išteklius, dėl kurio naudojimo įvairioms reikmėms vis labiau konkuruojama. Žemės užėmimas yra procesas, kurį dažnai lemia ekonominio vystymosi poreikiai, per kurį natūralūs ir pusiau natūralūs plotai (įskaitant žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemę, sodus ir parkus) paverčiami eksploatuojama nenatūralia žeme, dirvožemį naudojant kaip pagrindą statyboms ir infrastruktūrai, tiesioginį žaliavų šaltinį arba istorinio paveldo archyvą. Dėl šios transformacijos gali būti – dažnai neįgyvendinamai – prarandamas dirvožemio pajėgumas teikti kitas ekosistemines paslaugas (užtikrinti maisto ir biomasės tiekimą, vandens ir maisto medžiagų apykaitą, būti prieglobsčiu biologinei įvairovei ir saugoti anglies dioksidą). Visų pirma žemės užėmimas dažnai daro poveikį derlingiausia žemės ūkio paskirties dirvožemiui, todėl kyla pavojus apsirūpinimo maistu saugumui.

Pakeitimas

(30) dirvožemis yra ribotas išteklius, dėl kurio naudojimo įvairioms reikmėms vis labiau konkuruojama. Žemės užėmimas yra procesas, kurį dažnai lemia ekonominio vystymosi poreikiai, per kurį natūralūs ir pusiau natūralūs plotai (įskaitant žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemę, sodus ir parkus) paverčiami eksploatuojama nenatūralia žeme, dirvožemį naudojant kaip pagrindą statyboms ir infrastruktūrai, tiesioginį žaliavų šaltinį arba istorinio paveldo archyvą. Dėl šios transformacijos gali būti – dažnai neįgyvendinamai – prarandamas dirvožemio pajėgumas teikti kitas ekosistemines paslaugas (užtikrinti maisto ir biomasės tiekimą, vandens ir maisto medžiagų apykaitą, būti prieglobsčiu biologinei įvairovei ir saugoti anglies dioksidą). Visų pirma žemės užėmimas dažnai daro poveikį derlingiausia žemės ūkio paskirties dirvožemiui, todėl kyla pavojus apsirūpinimo maistu saugumui.

Dėl užsandarinto dirvožemio žmonių gyvenvietės taip pat susiduria su didesnėmis potvynių bangomis ir intensyvesniais karščio salų padariniais. Todėl būtina stebėti žemės užėmimą ir dirvožemio sandarinimą, taip pat jų poveikį dirvožemio pajėgumui teikti ekosistemines paslaugas. Taip pat tikslinga nustatyti tam tikrus žemės užėmimo poveikio mažinimo principus, kurie būtų tvaraus dirvožemio valdymo dalis;

Dėl užsandarinto dirvožemio žmonių gyvenvietės taip pat susiduria su didesnėmis potvynių bangomis ir intensyvesniais karščio salų padariniais. Todėl būtina stebėti žemės užėmimą ir dirvožemio sandarinimą, taip pat jų poveikį dirvožemio pajėgumui teikti ekosistemines paslaugas. Taip pat tikslinga nustatyti tam tikrus žemės užėmimo poveikio mažinimo principus, kurie būtų tvaraus dirvožemio valdymo dalis; ***Žemės užėmimo stebėseną ir šių principų nustatymą turi būti vykdomi konsultuojantis su vietos suinteresuotaisiais subjektais ir tinkamai atsižvelgiant į atitinkamų regionų socialinius ir ekonominius poreikius;***

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos 31 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(31) dirvožemio būklės vertinimas, pagrįstas stebėsenos tinklu, turėtų būti tikslus, kartu išlaikant priimtina tokios stebėsenos išlaidų lygį. Todėl tikslinga nustatyti ėminių ėmimo taškų, kurie atspindėtų dirvožemio būklę esant skirtingiems dirvožemio tipams, klimato sąlygoms ir žemės naudojimui, kriterijus. Ėminių ėmimo taškų tinklas turėtų būti nustatomas taikant geostatistinius metodus ir pakankamai tankus, kad nacionaliniu lygmeniu būtų galima nustatyti geros būklės dirvožemių plotą leidžiant ne didesnę kaip 5 % neapibrėžtį. Paprastai manoma, kad ši vertė suteikia statistiškai patikimą įvertinimą ir pagrįstą patikinimą, kad tikslas pasiektas;

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos

Pakeitimas

(31) dirvožemio būklės vertinimas, pagrįstas stebėsenos tinklu, turėtų būti tikslus, kartu išlaikant priimtina tokios stebėsenos išlaidų lygį, ***ir dirvožemio valdytojai jų neturi apmokėti.*** Todėl tikslinga nustatyti ėminių ėmimo taškų, kurie atspindėtų dirvožemio būklę esant skirtingiems dirvožemio tipams, klimato sąlygoms ir žemės naudojimui, kriterijus. Ėminių ėmimo taškų tinklas turėtų būti nustatomas taikant geostatistinius metodus ir pakankamai tankus, kad nacionaliniu lygmeniu būtų galima nustatyti geros būklės dirvožemių plotą leidžiant ne didesnę kaip 5 % neapibrėžtį. Paprastai manoma, kad ši vertė suteikia statistiškai patikimą įvertinimą ir pagrįstą patikinimą, kad tikslas pasiektas;

32 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(32) Komisija turėtų padėti valstybėms narėms vykdyti dirvožemio būklės stebėseną ir ją remti, toliau atlikdama ir gerindama reguliarių *in situ* dirvožemio ėminių ėmimą ir susijusius dirvožemio matavimus (LUCAS dirvožemio tyrimą) pagal žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) programą. Tuo tikslu LUCAS programa tobulinama ir atnaujinama siekiant ją visapusiškai suderinti su konkrečiais kokybės reikalavimais, kurių turi būti laikomasi taikant šią direktyvą. Siekiant palengvinti našta, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama atsižvelgti į dirvožemio būklės duomenis, gautus atliekant sustiprintą LUCAS dirvožemio tyrimą. ***Taip remiamos valstybės narės turėtų imtis būtinų teisinių priemonių, kad užtikrintų, jog Komisija galėtų atlikti tokį in situ dirvožemio ėminių ėmimą, be kita ko, privačiuose laukuose, laikydamosi taikytinų nacionalinės arba Sąjungos teisės aktų;***

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl direktyvos
34 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(34) ***remdamasi esamo ES dirvožemio stebėjimo centro veikla ir ją modernizuodama, Komisija turėtų sukurti skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuris turėtų būti suderinamas su ES duomenų strategija⁵¹ ir ES duomenų erdvėmis ir kuris turėtų būti prieigos prie duomenų apie dirvožemį iš įvairių šaltinių taškas. Tas portalas visų pirma turėtų apimti visus valstybių narių ir Komisijos surinktus duomenis, reikalaujamus šioje direktyvoje. Į portalą taip pat turėtų būti***

Pakeitimas

(32) Komisija turėtų padėti valstybėms narėms vykdyti dirvožemio būklės stebėseną ir ją remti, toliau atlikdama ir gerindama reguliarių *in situ* dirvožemio ėminių ėmimą ir susijusius dirvožemio matavimus (LUCAS dirvožemio tyrimą) pagal žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) programą. Tuo tikslu LUCAS programa tobulinama ir atnaujinama siekiant ją visapusiškai suderinti su konkrečiais kokybės reikalavimais, kurių turi būti laikomasi taikant šią direktyvą. Siekiant palengvinti našta, ***bus atsižvelgta į esamus dirvožemio ėminių ėmimo taškus ir nacionalines stebėsenos bei matavimo sistemas, o*** valstybėms narėms turėtų būti leidžiama atsižvelgti į dirvožemio būklės duomenis, gautus atliekant sustiprintą LUCAS dirvožemio tyrimą;

Išbraukta.

Pakeitimas

galima savanoriškai integruoti kitus svarbius valstybių narių ar bet kurios kitos šalies surinktus dirvožemio duomenis (visų pirma duomenis, gautus vykdant projektus pagal programą „Europos horizontas“ ir Europos dirvožemio būklės gerinimo misiją), jei tie duomenys atitinka tam tikrus formato ir specifikacijų reikalavimus. Tuos reikalavimus Komisija turėtų nustatyti įgyvendinimo aktais;

⁵¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos duomenų strategija“ (COM(2020) 66 final).

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos 36 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(36) siekiant kuo plačiau naudoti dirvožemio būklės duomenis, gautus vykdant stebėseną pagal šią direktyvą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės palengvintų prieigą prie tokių duomenų atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, pavyzdžiui, ūkininkams, miškininkams, žemės savininkams ir vietos valdžios institucijoms;

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos 37 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(37) siekiant išlaikyti gerą dirvožemio būklę arba ją pagerinti, dirvožemis turi būti

Pakeitimas

(37) siekiant išlaikyti gerą dirvožemio būklę arba ją pagerinti, dirvožemis turi būti

valdomas tvariai. Tvarus dirvožemio valdymas sudarys sąlygas teikti ilgalaikes dirvožemio paslaugas, įskaitant geresnės oro ir vandens kokybės užtikrinimą ir apsirūpinimo maistu saugumą. Todėl tikslinga nustatyti tvaraus dirvožemio valdymo *principus*, kuriais būtų vadovaujama dirvožemio tvarkymo praktikoje;

valdomas tvariai. Tvarus dirvožemio valdymas sudarys sąlygas teikti ilgalaikes dirvožemio paslaugas, įskaitant geresnės oro ir vandens kokybės užtikrinimą ir apsirūpinimo maistu saugumą. Todėl tikslinga nustatyti tvaraus dirvožemio valdymo *principų*, kuriais būtų vadovaujama dirvožemio tvarkymo praktikoje, *orientacinį sąrašą*;

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos 38 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(38) ekonominės priemonės, įskaitant priemones pagal bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), kuriomis teikiama parama ūkininkams, atlieka esminį vaidmenį pereinant prie tvaraus žemės ūkio paskirties dirvožemio ir, kiek mažesniu mastu, miško dirvožemio valdymo. BŽŪP tikslas – remti dirvožemio būklės gerinimą įgyvendinant paramos sąlygų sistemą, ekologines sistemas ir kaimo plėtros priemones. Finansinę paramą ūkininkams ir miškininkams, kurie taiko tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, taip pat gali teikti privatusis sektorius. ***Maisto, medienos, biologinių produktų ir energetikos sektoriuose naudojamais savanoriškais tvarumo ženklais, pavyzdžiui, kuriuos nustato privatūs suinteresuotieji subjektai, galima atsižvelgti į šioje direktyvoje nustatytus tvaraus dirvožemio valdymo principus. Tai gali padėti maisto, medienos ir kitos biomasės gamintojams, kurie savo gamyboje laikosi šių principų, atspindėti šiuos principus savo produktų vertėje.*** Per Dirvožemio misijos gyvąsias laboratorijas ir kelrodžius projektus bus skiriamas papildomas finansavimas realių teritorijų tinklui, kuriame bus bandomi, demonstruojami ir plėtojami sprendimai, įskaitant sekvestruojamąjį ūkininkavimą.

Pakeitimas

(38) ekonominės priemonės, įskaitant priemones pagal bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), kuriomis teikiama parama ūkininkams, atlieka esminį vaidmenį pereinant prie tvaraus žemės ūkio paskirties dirvožemio ir, kiek mažesniu mastu, miško dirvožemio valdymo. BŽŪP tikslas – remti dirvožemio būklės gerinimą įgyvendinant paramos sąlygų sistemą, ekologines sistemas ir kaimo plėtros priemones. Finansinę paramą ūkininkams ir miškininkams, kurie taiko tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, taip pat gali teikti privatusis sektorius. Per Dirvožemio misijos gyvąsias laboratorijas ir kelrodžius projektus bus skiriamas papildomas finansavimas realių teritorijų tinklui, kuriame bus bandomi, demonstruojami ir plėtojami sprendimai, įskaitant sekvestruojamąjį ūkininkavimą. Nedarant poveikio principui „teršėjas moka“, valstybės narės turėtų teikti paramą ir konsultacijas, ***užtikrindamos, kad jos būtų teikiamos visoje teritorijoje, įskaitant atokius regionus***, kad pagelbėtų žemės savininkams ir žemės naudotojams, kuriems daro poveikį pagal šią direktyvą vykdomi veiksmai, visų pirma atsižvelgdamos į mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius ir ribotus pajėgumus;

Nedarant poveikio principui „teršėjas moka“, valstybės narės turėtų teikti paramą ir konsultacijas, kad pagelbėtų žemės savininkams ir žemės naudotojams, kuriems daro poveikį pagal šią direktyvą vykdomi veiksmai, visų pirma atsižvelgdamos į mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius ir ribotus pajėgumus;

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos 39 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(39) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/2115⁵² valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose turi aprašyti, kaip su aplinka ir klimatu susiję tų planų struktūriniai elementai turi padėti siekti to reglamento XIII priede išvardytuose teisėkūros procedūra priimtuose aktuose arba pagal juos nustatytų ilgalaikių nacionalinių siektinų tikslų ir su jais derėti;

⁵² 2021 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/2115, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013 (OL L 435, 2021 12 6, p. 1).

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos 40 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(40) siekiant užtikrinti, kad būtų įgyvendinama geriausia tvaraus dirvožemio valdymo praktika, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės atidžiai stebėtų dirvožemio tvarkymo praktikos poveikį ir prireikus pakoreguotų praktiką ir rekomendacijas, atsižvelgdamos į naujas mokslinių tyrimų ir inovacijų žinias. Šiuo atžvilgiu tikimasi vertingo indėlio iš programos „Europos horizontas“ Europos dirvožemio būklės gerinimo misijos, visų pirma iš jos gyvųjų laboratorijų ir veiklos, skirtos dirvožemio stebėsenai, švietimui dirvožemio klausimais ir piliečių dalyvavimui remti;

Pakeitimas

(40) siekiant užtikrinti, kad būtų įgyvendinama geriausia tvaraus dirvožemio valdymo praktika, **ir jeigu ji dar nėra įgyvendinama**, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės atidžiai stebėtų dirvožemio tvarkymo praktikos poveikį ir prireikus pakoreguotų praktiką ir rekomendacijas, atsižvelgdamos į naujas mokslinių tyrimų ir inovacijų žinias. Šiuo atžvilgiu tikimasi vertingo indėlio iš programos „Europos horizontas“ Europos dirvožemio būklės gerinimo misijos, visų pirma iš jos gyvųjų laboratorijų ir veiklos, skirtos dirvožemio stebėsenai, švietimui dirvožemio klausimais ir piliečių dalyvavimui remti;

Pakeitimas 27

**Pasiūlymas dėl direktyvos
42 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(42) siekiant užtikrinti įvairių pagal kitus Sąjungos teisės aktus priimtų priemonių, kurios gali daryti poveikį dirvožemio būklei, ir priemonių, kurių turi būti imtasi siekiant tvariai valdyti ir atkurti dirvožemius Sąjungoje, sinergiją, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika derėtų su nacionaliniais atkūrimo planais, priimtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../...⁵³ +, strateginiais planais, kuriuos valstybės narės turi parengti pagal bendrą žemės ūkio politiką pagal Reglamentą (ES) 2021/2115, nustatytoms pažeidžiamoms zonoms skirtais geros žemės ūkio praktikos kodeksais ir veikslių programomis, priimtomis pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB⁵⁴, apsaugos priemonėmis ir prioritetinių veikslių programa, nustatytomis „Natura 2000“ teritorijoms

Pakeitimas

(42) siekiant užtikrinti įvairių pagal kitus Sąjungos teisės aktus priimtų priemonių, kurios gali daryti poveikį dirvožemio būklei, ir priemonių, kurių turi būti imtasi siekiant tvariai valdyti ir atkurti dirvožemius Sąjungoje, sinergiją, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika derėtų su nacionaliniais atkūrimo planais, priimtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../...⁵³ +, strateginiais planais, kuriuos valstybės narės turi parengti pagal bendrą žemės ūkio politiką pagal Reglamentą (ES) 2021/2115, nustatytoms pažeidžiamoms zonoms skirtais geros žemės ūkio praktikos kodeksais ir veikslių programomis, priimtomis pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB⁵⁴, apsaugos priemonėmis ir prioritetinių veikslių programa, nustatytomis „Natura 2000“ teritorijoms

pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB⁵⁵, priemonėmis, skirtomis gerai ekologiškai ir cheminei būklei pasiekti vandens telkiniuose, įtrauktuose į upių baseinų valdymo planus, parengtus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB⁵⁶, potvynių rizikos valdymo priemonėmis, nustatytomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB⁵⁷, sausrų valdymo planais, propaguojamais Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje⁵⁸, nacionalinių veiksmų programų, parengtų pagal Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu 10 straipsnį, **tikslais, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/841⁵⁹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/842⁶⁰**, integruotais nacionaliniais energetikos ir klimato srities veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999⁶¹, nacionalinėmis oro taršos kontrolės programomis, parengtomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2284⁶², rizikos vertinimais ir nelaimių rizikos valdymo planavimu, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1313/2013/ES⁶³, ir nacionaliniais veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES).../...⁶⁴⁺. Tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika turėtų būti kuo labiau integruota į šias programas, planus ir priemones tiek, kiek ja prisidedama prie jų tikslų įgyvendinimo. Todėl atitinkami rodikliai ir duomenys, pavyzdžiui, su dirvožemiu susiję rezultato rodikliai pagal BŽŪP reglamentą ir statistiniai žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos duomenys, teikiami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2379⁶⁵, turėtų būti prieinami kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktiką ir dirvožemio būklės vertinimą, kad šie duomenys ir rodikliai būtų tarpusavyje susieti ir taip būtų galima kuo tiksliau įvertinti pasirinktų

pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB⁵⁵, priemonėmis, skirtomis gerai ekologiškai ir cheminei būklei pasiekti vandens telkiniuose, įtrauktuose į upių baseinų valdymo planus, parengtus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB⁵⁶, potvynių rizikos valdymo priemonėmis, nustatytomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB⁵⁷, sausrų valdymo planais, propaguojamais Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje⁵⁸, nacionalinių veiksmų programų, parengtų pagal Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu 10 straipsnį, integruotais nacionaliniais energetikos ir klimato srities veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999⁶¹, nacionalinėmis oro taršos kontrolės programomis, parengtomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2284⁶², rizikos vertinimais ir nelaimių rizikos valdymo planavimu, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1313/2013/ES⁶³, ir nacionaliniais veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES).../...⁶⁴⁺. Tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika turėtų būti kuo labiau integruota į šias programas, planus ir priemones tiek, kiek ja prisidedama prie jų tikslų įgyvendinimo. Todėl atitinkami rodikliai ir duomenys, pavyzdžiui, su dirvožemiu susiję rezultato rodikliai pagal BŽŪP reglamentą ir statistiniai žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos duomenys, teikiami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2379⁶⁵, turėtų būti prieinami kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktiką ir dirvožemio būklės vertinimą, kad šie duomenys ir rodikliai būtų tarpusavyje susieti ir taip būtų galima kuo tiksliau įvertinti pasirinktų priemonių veiksmingumą;

priemonių veiksmingumą;

⁵³ Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį, o išnašoje – to reglamento numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.

⁵⁴ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

⁵⁵ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁵⁶ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1–73).

⁵⁷ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).

⁵⁸ Europos Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“, COM(2021) 82 final.

⁵⁹ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 1).

⁶⁰ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas

⁵³ Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį, o išnašoje – to reglamento numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.

⁵⁴ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

⁵⁵ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁵⁶ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1–73).

⁵⁷ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).

⁵⁸ Europos Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“, COM(2021) 82 final.

(ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įsipareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

⁶¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

⁶² 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

⁶³ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924).

⁶⁴ + *Leidinių biurui*: tekste prašom įrašyti dokumente COM(2022) 305 pateikto Reglamento dėl tausiojo augalų apsaugos produktų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/2115, numerį, o išnašoje – tos direktyvos numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.

⁶⁵ Reglamentas (ES) 2022/2379 dėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos.

⁶¹ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

⁶² 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

⁶³ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924).

⁶⁴ + *Leidinių biurui*: tekste prašom įrašyti dokumente COM(2022) 305 pateikto Reglamento dėl tausiojo augalų apsaugos produktų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/2115, numerį, o išnašoje – tos direktyvos numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.

⁶⁵ Reglamentas (ES) 2022/2379 dėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos.

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos 48 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(48) skaidrumas yra esminė dirvožemio politikos dalis, užtikrinanti visuomenės atskaitomybę ir informuotumą, sąžiningas rinkos sąlygas ir pažangos stebėseną. Todėl valstybės narės turėtų sukurti ir tvarkyti nacionalinį užterštų teritorijų ir potencialiai užterštų teritorijų registrą, kuriame būtų su konkrečia teritorija susijusi informacija, kuri turėtų būti viešai prieinama internetinėje georeferencinio erdvinio pagrindo duomenų bazėje. Registre turėtų būti pateikiama informacija, būtina, kad visuomenė būtų informuojama apie potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų buvimą ir tvarkymą. Kadangi dirvožemio užtarša potencialiai užterštose teritorijose dar nepatvirtinta, o tik įtariama, visuomenei turi būti tinkamai pranešta apie užterštų teritorijų ir potencialiai užterštų teritorijų skirtumą ir jis turi būti gerai paaiškintas, kad nekiltų nereikalingo susirūpinimo;

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos 49 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(49) Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 19 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybės narės numato teisių gynimo priemones, būtinas užtikrinant veiksmingą teisminę apsaugą Sąjungos teisei priklausančiose srityse. Be to, pagal Konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimančias sprendimus ir teisės kreiptis į teismą aplinkosaugos klausimais (Orhuso

Pakeitimas

(48) skaidrumas yra esminė dirvožemio politikos dalis, užtikrinanti visuomenės atskaitomybę ir informuotumą, sąžiningas rinkos sąlygas ir pažangos stebėseną. Todėl valstybės narės turėtų sukurti ir tvarkyti nacionalinį užterštų teritorijų ir potencialiai užterštų teritorijų registrą, kuriame būtų su konkrečia teritorija susijusi informacija, kuri turėtų būti viešai prieinama internetinėje georeferencinio erdvinio pagrindo duomenų bazėje, **neatskleidžiant teritorijos savininko tapatybės**. Registre turėtų būti pateikiama informacija, būtina, kad visuomenė būtų informuojama apie potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų buvimą ir tvarkymą. Kadangi dirvožemio tarša potencialiai užterštose teritorijose dar nepatvirtinta, o tik įtariama, visuomenei turi būti tinkamai pranešta apie užterštų teritorijų ir potencialiai užterštų teritorijų skirtumą ir jis turi būti gerai paaiškintas, kad nekiltų nereikalingo susirūpinimo;

Pakeitimas

Išbraukta.

konvencija)⁶⁸ suinteresuotosios visuomenės nariai turėtų turėti teisę kreiptis į teismą, kad būtų geriau saugoma teisė gyventi aplinkoje, tinkamoje žmonių sveikatai ir gerovei;

⁶⁸ Konvencija dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimančias sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (OL L 124, 2005 5 17).

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos 50 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(50) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024⁶⁹ suteikiami įgaliojimai skelbti viešojo sektoriaus duomenis nemokamai ir atviraisiais formatais. Bendras tikslas – toliau stiprinti ES duomenų ekonomiką didinant viešojo sektoriaus duomenų, kuriuos galima pakartotinai naudoti, kiekį, užtikrinant sąžiningą konkurenciją ir lengvą prieigą prie viešojo sektoriaus informacijos, taip pat stiprinant duomenimis grindžiamas tarpvalstybines inovacijas. Pagrindinis principas yra tas, kad valdžios sektoriaus duomenys turėtų būti atviri pagal standartą ir pagal pritaikymą. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB⁷⁰ siekiama užtikrinti teisę susipažinti su aplinkos informacija valstybėse narėse pagal Orhuso konvenciją. Orhuso konvencija ir Direktyva 2003/4/EB apima plataus pobūdžio pareigas, susijusias tiek su informacijos apie aplinką teikimu to paprašius, tiek su aktyvia tokios informacijos sklaida. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁷¹ aprėptis taip pat yra plati, apimanti dalijimąsi erdvine informacija,

Išbraukta.

įskaitant įvairių aplinkos aspektų duomenų rinkinius. Svarbu, kad šios direktyvos nuostatos, susijusios su prieiga prie informacijos ir dalijimosi duomenimis tvarka, papildytų tas direktyvas ir nesukurtų atskiro teisinio režimo. Todėl šios direktyvos nuostatos dėl visuomenės informavimo ir informacijos apie įgyvendinimo stebėseną neturėtų daryti poveikio direktyvoms (ES) 2019/1024, 2003/4/EB ir 2007/2/EB;

⁶⁹ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

⁷⁰ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

⁷¹ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos 51 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(51) siekiant užtikrinti būtiną dirvožemio būklės stebėsenos, tvaraus dirvožemio valdymo ir užterštų teritorijų tvarkymo taisyklių pritaikymą, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiama ši direktyva, siekiant dirvožemio būklės stebėsenos metodikas, tvaraus dirvožemio valdymo principų

Pakeitimas

Išbraukta.

sąrašą, orientacinį rizikos mažinimo priemonių sąrašą, konkrečios teritorijos rizikos vertinimo etapus ir reikalavimus bei užterštų teritorijų ir potencialiai užterštų teritorijų registro turinį pakoreguoti pagal technikos ir mokslo pažangą. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁷² nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

⁷² 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl direktyvos 53 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(53) praėjus **6 metams** nuo šios direktyvos įsigaliojimo, Komisija, remdamasi dirvožemio būklės vertinimo rezultatais, turėtų atlikti įrodymais pagrįstą vertinimą ir prireikus peržiūrėti šią direktyvą. Atliekant vertinimą visų pirma turėtų būti vertinamas poreikis nustatyti konkretesnius reikalavimus siekiant užtikrinti, kad **prastos būklės** dirvožemis

Pakeitimas

(53) praėjus **15 metų** nuo šios direktyvos įsigaliojimo, Komisija, remdamasi dirvožemio būklės vertinimo rezultatais, turėtų atlikti įrodymais pagrįstą vertinimą ir prireikus peržiūrėti šią direktyvą. Atliekant vertinimą visų pirma turėtų būti vertinamas poreikis nustatyti konkretesnius reikalavimus siekiant užtikrinti, kad **nualintas** dirvožemis būtų atkurtas ir būtų

būtų atkurtas ir būtų pasiektas tikslas iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemių būklę. ***Atliekant vertinimą taip pat turėtų būti įvertintas poreikis pagal mokslo ir technikos pažangą pakoreguoti geros būklės dirvožemio apibrėžtį, įtraukiant nuostatas dėl tam tikrų deskriptorių ar kriterijų, remiantis naujais su dirvožemio apsauga susijusiais moksliniais įrodymais arba reaguojant į problemą kurioje nors valstybėje narėje, iškilusių dėl naujų aplinkos ar klimato sąlygų. Remiantis Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 dalimi, šis vertinimas turėtų būti grindžiamas veiksmingumo, efektyvumo, aktualumo, nuoseklumo ir pridėtinės vertės kriterijais ir turėtų būti naudojamas kaip pagrindas galimų papildomų priemonių poveikiui įvertinti;***

pasiektas tikslas iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemių būklę;

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl direktyvos 54 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(54) norint įgyvendinti viziją iki 2050 m. pasiekti ***gerą*** viso dirvožemio būklę ir ilguoju laikotarpiu užtikrinti dirvožemio paslaugas visoje Sąjungoje, būtina, kad visos valstybės narės imtųsi koordinuotų priemonių. ***Paaiškėjo, kad pavienių valstybių narių veiksmų nepakanka, nes dirvožemio degradacija tęsiasi ir netgi didėja. Kadangi šios direktyvos tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl veiksmo masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones.*** Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

Pakeitimas

(54) norint įgyvendinti viziją iki 2050 m. pasiekti ***geresnę*** viso dirvožemio būklę ir ilguoju laikotarpiu užtikrinti dirvožemio paslaugas visoje Sąjungoje, būtina, kad visos valstybės narės imtųsi koordinuotų priemonių. ***Iš pavienių valstybių narių veiksmų paaiškėjo, kad reikia daugiau laiko, nes dirvožemio būklė dėl jo nejudrumo gerėja gana lėtai.*** Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl direktyvos 55 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(55a) tikimasi, kad gyvosios laboratorijos veiks Europoje tam tikru tankiu; taip pat galima tikėtis, kad jos prisidės prie stebėsenos pastangų ir gerosios praktikos sklaidos bei paramos jos taikymui. Gyvosios laboratorijos galėtų atlikti lemiamą vaidmenį, visų pirma remiant didžiąją dalį ūkininkų ir žemės valdytojų, kurie sunkiai gali gauti žinių ir neturi finansinių galimybių pradėti taikyti dirvožemio būklės atkūrimo praktiką;

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl direktyvos 1 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Direktyvos tikslas – sukurti **tvirtą ir** nuoseklią dirvožemio stebėsenos sistemą, skirtą visiems dirvožemiams visoje ES, ir nuolat gerinti dirvožemio būklę Sąjungoje siekiant, kad **iki 2050 m. ji taptų gera ir tokia išliktų ir taip** būtų užtikrintos įvairios dirvožemio ekosisteminės paslaugos tokiu mastu, kurio pakaktų aplinkos, socialiniams ir ekonominiams poreikiams patenkinti, klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo poveikiui užkardyti arba sušvelninti ir atsparumui gaivalinėms nelaimėms bei apsirūpinimo maistu saugumui padidinti, ir kad dirvožemio tarša būtų sumažinta iki lygio, kuris nebelaikomas žalingu žmonių sveikatai ir aplinkai.

1. Direktyvos tikslas – sukurti nuoseklią **ir lanksčią** dirvožemio stebėsenos sistemą, skirtą visiems dirvožemiams visoje ES, ir nuolat gerinti dirvožemio būklę Sąjungoje siekiant, kad, **atsižvelgiant į technines įgyvendinimo galimybes ir ekonominį proporcingumą bei numatomą paskirtį**, būtų užtikrintos įvairios dirvožemio ekosisteminės paslaugos tokiu mastu, kurio pakaktų aplinkos, socialiniams ir ekonominiams poreikiams patenkinti, klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo poveikiui užkardyti arba sušvelninti ir atsparumui gaivalinėms nelaimėms bei apsirūpinimo maistu saugumui padidinti, ir kad dirvožemio tarša būtų sumažinta iki lygio, kuris nebelaikomas žalingu žmonių sveikatai ir aplinkai.

Pakeitimas 36

**Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 2 dalies b punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

b) *tvariu dirvožemio valdymu;*

Pakeitimas

Išbraukta.

**Pakeitimas 37
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 2 dalies c punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

c) *užterštomis teritorijomis.*

Pakeitimas

c) ***užterštų teritorijų stebėseną ir vertinimą.***

**Pakeitimas 38
Pasiūlymas dėl direktyvos
2 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Ši direktyva taikoma visiems dirvožemiams valstybių narių teritorijose.

Pakeitimas

Ši direktyva taikoma visiems dirvožemiams valstybių narių teritorijose, ***kai įrodoma, kad ES veiksmas yra naudingesnis nei valstybių narių nacionaliniai veiksmas.***

**Pakeitimas 39
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 1 punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

1) dirvožemis – tarp pamatinės uolienos ir žemės paviršiaus ***esantis viršutinis Žemės plutos sluoksnis, kurį*** sudaro mineralinės dalelės, organinė medžiaga, ***vanduo***, oras ir gyvi organizmai;

Pakeitimas

1) dirvožemis – tarp pamatinės uolienos ir žemės paviršiaus ***esanti augalų šaknų zona Žemės plutoje, kurią*** sudaro mineralinės dalelės, organinė medžiaga, ***skystosios sudedamosios dalys***, oras ir gyvi organizmai, ***neįskaitant požeminio vandens, vandeningųjų sluoksnių, vandens telkinių dugno ir žaliavų telkinių;***

**Pakeitimas 40
Pasiūlymas dėl direktyvos**

3 straipsnio 1 dalies 3 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

3) ekosisteminės paslaugos – netiesioginis ekosistemų prisidėjimas prie ekonominės, socialinės, kultūrinės ir kitos naudos, kurią žmonės gauna iš tų ekosistemų;

Pakeitimas

3) ekosisteminės paslaugos – netiesioginis ekosistemų prisidėjimas prie ekonominės, socialinės, kultūrinės ir kitos naudos, kurią žmonės gauna iš tų ekosistemų, ***atsižvelgiant į stebimos teritorijos ypatumus, susijusius su dirvožemio ir klimato sąlygomis, dirvožemio valdymu, o žemės ūkio plotų atveju – su pasėlių rūšimi;***

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 dalies 4 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

4) dirvožemio būklė – fizinė, cheminė ir biologinė dirvožemio būklė, ***nuo kurios priklauso jo gebėjimas*** funkcionuoti kaip būtinoji gyvybinė sistema ir teikti ekosistemines paslaugas;

Pakeitimas

4) dirvožemio būklė – fizinė, cheminė ir biologinė dirvožemio būklė, ***apibūdinanti jo našumą ir gebėjimą*** funkcionuoti kaip būtinoji gyvybinė sistema ir teikti ekosistemines paslaugas, ***taip pat didinti maisto gamybos gyvybingumą, sykiu atsižvelgiant į žemės naudojimą ir žemės tipą bei prisitaikymą prie esamos ar numatomos dirvožemio funkcijos;***

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 dalies 5 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

5) tvarus dirvožemio valdymas – dirvožemio tvarkymo praktika, kurią taikant ***išlaikomos*** arba ***gerinamos*** dirvožemio ***teikiamos ekosisteminės paslaugos, nesilpninant funkcijų, kuriomis sudaromos sąlygos tas paslaugas teikti, ir nekenkiant kitoms aplinkos savybėms;***

Pakeitimas

5) tvarus dirvožemio valdymas – dirvožemio tvarkymo praktika, kurią taikant ***siekama išlaikyti*** arba ***gerinti*** dirvožemio ***teikiamas ekosistemines paslaugas atsižvelgiant į socialinį ir ekonominį poveikį;***

Pakeitimas 43
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 8 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

8) dirvožemių rajonas – valstybės narės teritorijos dalis, **kurios ribas** ta valstybė narė nustato pagal šią direktyvą;

Pakeitimas

8) dirvožemių rajonas – valstybės narės teritorijos dalis, **kurią** ta valstybė narė nustato pagal šią direktyvą **ir konsultuodamasi su vietos valdžios institucijomis, atsižvelgdama į esamą administracinio ir teritorinio valdymo struktūrą**;

Pakeitimas 44
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 9 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

9) dirvožemio būklės vertinimas – dirvožemio būklės vertinimas, grindžiamas dirvožemio deskriptorių matavimu arba apskaičiavimu;

Pakeitimas

9) dirvožemio būklės vertinimas – dirvožemio **biologinės ir našumo** būklės vertinimas, grindžiamas dirvožemio deskriptorių matavimu arba apskaičiavimu;

Pakeitimas 45
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 15 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

15a) naši žemės ūkio paskirties žemė – plotas, kuriame dirvožemio sąlygos buvo optimizuotos, kad būtų išlaikytos arba padidintos žemės ūkio gamybos teikiamos ekosisteminės paslaugos;

Pakeitimas

Pakeitimas 46
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 17 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

17) žemės užėmimas – natūralios ir pusiau natūralios žemės pavertimas

Pakeitimas

17) žemės užėmimas – natūralios ir pusiau natūralios žemės **bei našios žemės ūkio paskirties žemės** pavertimas

nenatūralia žeme;

nenatūralia žeme;

Pakeitimas 47
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 18 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

18) perdavimo funkcija – *matematinė* taisyklė, pagal kurią matavimo, atlikto taikant metodiką, kuri skiriasi nuo pamatinės metodikos, vertę galima konvertuoti į vertę, kuri būtų gauta atliekant dirvožemio matavimą pagal pamatinę metodiką;

Pakeitimas

18) perdavimo funkcija – taisyklė, pagal kurią matavimo, atlikto taikant metodiką, kuri skiriasi nuo pamatinės metodikos, vertę galima konvertuoti į vertę, kuri būtų gauta atliekant dirvožemio matavimą pagal pamatinę metodiką;

Pakeitimas 48
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 19 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

19) suinteresuotoji visuomenė – visuomenė, kuriai daro arba gali daryti poveikį dirvožemio degradacija arba kuri yra suinteresuota sprendimų priėmimo procedūromis, susijusiomis su šioje direktyvoje nustatytų įpareigojimų įgyvendinimu, įskaitant žemės savininkus ir žemės naudotojus, taip pat nevyriausybinės organizacijas, siekiančias gerinti žmonių sveikatos arba aplinkos apsaugą ir atitinkančias nacionalinės teisės reikalavimus;

Pakeitimas

19) suinteresuotoji visuomenė – visuomenė, kuriai daro arba gali daryti poveikį dirvožemio degradacija arba kuri yra suinteresuota sprendimų priėmimo procedūromis, susijusiomis su šioje direktyvoje nustatytų įpareigojimų įgyvendinimu, įskaitant žemės savininkus, **žemės valdytojus** ir žemės naudotojus, taip pat nevyriausybinės organizacijas, siekiančias gerinti žmonių sveikatos arba aplinkos apsaugą ir atitinkančias nacionalinės teisės reikalavimus;

Pakeitimas 49
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 20 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

20) dirvožemio *užtarša* – cheminės ar kitokios medžiagos koncentracija dirvožemyje, *galinti pakenkti* žmonių sveikatai arba aplinkai;

Pakeitimas

20) dirvožemio *tarša* – cheminės ar kitokios medžiagos koncentracija dirvožemyje, *kelianti pavojų* žmonių sveikatai arba *nepriimtina riziką* aplinkai;

Pakeitimas 50
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės visoje savo teritorijoje **nustato** dirvožemių rajonus.

Pakeitimas

Valstybės narės visoje savo teritorijoje **gali nustatyti** dirvožemių rajonus.

Pakeitimas 51
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Kiekvienos valstybės narės dirvožemių rajonų skaičius turi atitikti bent NUTS 1 lygio teritorinių vienetų, nustatytų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1059/2003, skaičių.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 52
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Nustatydamos dirvožemių rajonų geografinę apimtį, valstybės narės gali atsižvelgti į esamus administracinius vienetus **ir siekia, kad kiekvienas dirvožemių rajonas būtų vienalytis pagal** šiuos parametrus:

Pakeitimas

2. Nustatydamos dirvožemių rajonų geografinę apimtį, valstybės narės gali atsižvelgti į esamus administracinius vienetus, **kad išvengtų pernelyg didelės administracinės naštos, ir gali taikyti** šiuos parametrus:

Pakeitimas 53
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) žemės naudojimą arba žemės dangą, kaip vartojama žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) programoje.

Pakeitimas

d) žemės naudojimą arba žemės dangą, kaip vartojama žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) programoje **arba jau taikomoje nacionalinėje programoje;**

Pakeitimas 54
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalies d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) atokių salyno regionų su tarp jų pasklidusiomis salomis buvimą, kai kiekviena sala atitinka tam tikrą dirvožemių rajoną;

Pakeitimas 55
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalies d b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

db) dirvos nuolydį;

Pakeitimas 56
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalies d c punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

dc) programos „Copernicus“ naudojimą nustatant dirvožemių rajonus;

Pakeitimas 57
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Komisija teikia:

a) pateikus prašymą, mokslinių tyrimų duomenis ir pagalbą valstybėms narėms nustatant dirvožemių rajonus visoje jų teritorijoje;

b) paramą valstybėms narėms, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi nuoseklaus tarpvalstybinio požiūrio dėl dirvožemių rajonų, ir padeda suderinti stebėsenos

sistemas, perdavimo funkcijas, stebėsenos planavimą ir ekologinės būklės klasifikavimą I priede išvardytų dirvožemio deskriptorių lygmeniu.

Pakeitimas 58
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės paskiria kompetentingas institucijas, atitinkamu lygmeniu atsakingas už šioje direktyvoje nustatytų pareigų vykdymą.

Pakeitimas

Valstybės narės, *kai taikoma, kartu su regionų valdžios institucijomis, ne vėliau kaip ... [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 18 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos]* paskiria kompetentingas institucijas, atitinkamu lygmeniu atsakingas už šioje direktyvoje nustatytų pareigų vykdymą. *Įvairių valstybių narių kompetentingos institucijos užtikrina veiksmingą tarpvalstybinį bendradarbiavimą dirvožemių rajonų, besiribojančių su kaimynine valstybe nare, srityje, kad galėtų vykdyti šioje direktyvoje nustatytas pareigas.*

Pakeitimas 59
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės *kiekvienam* pagal 4 straipsnį *nustatytam* dirvožemių rajonui *paskiria po vieną kompetentingą instituciją.*

Pakeitimas

Valstybės narės *praneša Komisijai apie paskirtas kompetentingas institucijas* pagal 4 straipsnį *nustatytiems* dirvožemių rajonams. *Komisija nepagrįstai nedelsdama kompetentingų institucijų sąrašą paskelbia savo interneto svetainėje. Šį sąrašą Komisija reguliariai atnaujina remdamasi iš valstybių narių gaunama atnaujinta informacija.*

Pakeitimas 60
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės nustato pagal 4 straipsnio 1 dalį nustatytais dirvožemių rajonais **grindžiamą stebėsenos sistemą**, siekdamos užtikrinti, kad pagal šį straipsnį ir I bei II priedus būtų vykdoma reguliari ir nuodugni dirvožemio būklės stebėseną.

Pakeitimas 61
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės stebi dirvožemio būklę ir žemės užėmimą kiekviename dirvožemių rajone.

Pakeitimas 62
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 3 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) šio straipsnio 5 dalyje nurodytais tolimojo stebėjimo duomenimis ir produktais, jei taikoma;

Pakeitimas 63
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 3 dalies e a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas 64
Pasiūlymas dėl direktyvos

Pakeitimas

1. Valstybės narės nustato **stebėsenos sistemą, kuri gali būti grindžiama** pagal 4 straipsnio 1 dalį nustatytais dirvožemių rajonais, siekdamos užtikrinti, kad pagal šį straipsnį ir I bei II priedus būtų vykdoma reguliari ir nuodugni dirvožemio būklės stebėseną.

Pakeitimas

2. Valstybės narės stebi dirvožemio būklę ir žemės užėmimą kiekviename dirvožemių rajone. ***Dėl minėtos stebėsenos veiklos neturi būti užkraunama jokia ekonominė našta dirvožemio valdytojams.***

Pakeitimas

d) šio straipsnio 5 dalyje nurodytais ***mokslškai patvirtintais*** tolimojo stebėjimo duomenimis ir produktais, jei taikoma;

Pakeitimas

ea) pirmenybė turėtų būti teikiama esamoms nacionalinėms stebėsenos sistemoms;

6 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Siekdama padėti valstybėms narėms stebėti dirvožemio būklę Komisija, atitinkamoms valstybėms narėms sutikus, reguliariai atlieka in situ paimtų dirvožemio ėminių matavimus, remdamasi 7 ir 8 straipsniuose nurodytais atitinkamais deskriptoriais ir metodikomis. Kai valstybė narė duoda sutikimą pagal šią dalį, ji užtikrina, kad Komisija galėtų atlikti tokį in situ dirvožemio ėminių ėmimą.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 65

**Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 6 dalies įžanginė dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

6. Remdamosi turimais duomenimis, Komisija ir EAA per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo sukuria skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuriame georeferencinio erdvinio pagrindo formatu suteikiama prieiga **bent** prie esamų dirvožemio būklės duomenų, gautų iš:

Pakeitimas

6. Remdamosi turimais duomenimis, Komisija ir EAA per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo sukuria skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuriame **nuasmenintu** georeferencinio erdvinio pagrindo formatu, **neatskleidžiant teritorijos savininko tapatybės**, suteikiama prieiga prie esamų dirvožemio būklės duomenų, gautų iš:

Pakeitimas 66

**Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 6 dalies b punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

b) šio straipsnio 4 dalyje nurodytų dirvožemio matavimų;

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 67

**Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 7 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

7. **6 dalyje nurodytame skaitmeniniame dirvožemio būklės duomenų portale taip pat gali būti suteikta prieiga ne tik prie toje dalyje nurodytų duomenų, bet ir kitų su dirvožemio būkle susijusių duomenų, jei jais buvo dalijamasi arba jie buvo surinkti laikantis Komisijos pagal 8 dalį nustatytų formatų arba metodų.**

Išbraukta.

Pakeitimas 68
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

8. **Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi dalijimosi 7 dalyje nurodytais duomenimis ir jų rinkimo, taip pat tų duomenų integravimo į skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą formatai arba metodai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.**

Išbraukta.

Pakeitimas 69
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Stebėdamos ir vertindamos dirvožemio būklę valstybės narės **taiko** I priede išvardytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus.

Stebėdamos ir vertindamos dirvožemio būklę valstybės narės **gali taikyti tuos** I priede išvardytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus, **kurie geriausiai apibūdina kiekvieno dirvožemio tipo dirvožemio charakteristikas nacionaliniu lygmeniu.**

Stebėdamos žemės užėmimą valstybės narės taiko I priede nurodytus žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklius.

Pakeitimas 70
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės I priedo A dalyje nurodytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus gali koreguoti pagal specifikacijas, pateiktas I priedo A dalies antrame ir trečiame stulpeliuose.

Pakeitimas

2. Valstybės narės I priedo A dalyje nurodytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus gali koreguoti pagal **dirvožemio būklės nacionalines ir vietas** specifikacijas, pateiktas I priedo A dalies antrame ir trečiame stulpeliuose.

Pakeitimas 71
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Valstybės narės **pagal I priedo B dalies trečiame stulpelyje išdėstytas nuostatas nustato** dirvožemio būklės kriterijus I priedo B dalyje išvardytiems dirvožemio deskriptoriams.

Pakeitimas

4. Valstybės narės dirvožemio būklės kriterijus I priedo B dalyje išvardytiems dirvožemio deskriptoriams **nustato pagal vietas poreikius**.

Pakeitimas 72
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. **Valstybės narės stebėsenos tikslais gali nustatyti papildomus dirvožemio deskriptorius ir žemės užėmimo rodiklius, įskaitant I priedo C ir D dalyse išvardytus neprivalomus deskriptorius ir rodiklius, bet jais neapsiribojant (toliau – papildomi dirvožemio deskriptoriai ir papildomi žemės užėmimo rodikliai).**

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 73
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 5 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5a. Valstybės narės gali pritaikyti 1–4 dalyse nurodytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus, taikomus našiai žemės ūkio paskirties žemei socialinio, aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo tikslais.

Pakeitimas 74
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Pagal šio straipsnio 2–5 dalis nustačiusios arba pakoregavusios dirvožemio deskriptorius, žemės užėmimo rodiklius ar dirvožemio būklės kriterijus, valstybės narės apie tai informuoja Komisiją.

Pakeitimas

6. Pagal šio straipsnio 2–4 dalis nustačiusios arba pakoregavusios dirvožemio deskriptorius, žemės užėmimo rodiklius ar dirvožemio būklės kriterijus, valstybės narės apie tai informuoja Komisiją.

Pakeitimas 75
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės, taikydamos II priedo A dalyje nustatytą metodiką, nustato ėminių ėmimo taškus.

Pakeitimas

1. Valstybės narės, taikydamos II priedo A dalyje nustatytą metodiką **ir atsižvelgdamos į rizikos vertinimus, pagrįstus esamomis stebėsenos sistemomis**, nustato ėminių ėmimo taškus.

Pakeitimas 76
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės gali taikyti ne tik pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytas, bet ir kitas metodikas **su sąlyga, kad egzistuoja patvirtintos perdavimo funkcijos**, jei reikalaujama II priedo B dalies ketvirtame stulpelyje.

Pakeitimas

Valstybės narės gali taikyti ne tik pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytas, bet ir kitas **lygiavertes** metodikas, jei reikalaujama II priedo B dalies ketvirtame stulpelyje.

Pakeitimas 77
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 5 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad ne rečiau kaip kas **5 metus būtų atliekami nauji dirvožemio matavimai.**

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad **nauji dirvožemio matavimai būtų atliekami** ne rečiau kaip kas **10 metų arba pakankamais intervalais, atitinkančiais ėminių ėmimo intervalus.**

Pakeitimas 78
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 5 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklių vertė būtų atnaujinama bent kartą per metus.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 79
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas II priedas, siekiant jame nurodytas pamatines metodikas pakoreguoti pagal mokslo ir technikos pažangą, visų pirma tais atvejais, kai dirvožemio deskriptorių vertės galima nustatyti taikant 6 straipsnio 5 dalyje nurodytą tolimąjį stebėjimą.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 80
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės *visuose savo dirvožemių rajonuose* vertina dirvožemio būklę, remdamosi duomenimis, surinktais vykdant 6, 7 ir 8 straipsniuose nurodytą stebėseną pagal kiekvieną I priedo A ir B dalyse nurodytą dirvožemio deskriptorių.

Valstybės narės taip pat atsižvelgia į duomenis, surinktus atliekant 14 straipsnyje nurodytus dirvožemio tyrimus.

Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio būklės vertinimai būtų atliekami ne rečiau kaip kas **5 metus** ir kad pirmasis dirvožemio būklės vertinimas būtų atliktas ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **5 metai** po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas 81 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **9 straipsnio 2 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

2. Dirvožemis laikomas geros būklės pagal šią direktyvą, jeigu tenkinamos šios kumuliacinės sąlygos:

a) visų I priedo A dalyje išvardytų dirvožemio deskriptorių vertės atitinka toje dalyje nustatytus ir, kai taikoma, pagal 7 straipsnį pakoreguotus kriterijus;

b) visų I priedo B dalyje išvardytų dirvožemio deskriptorių vertės atitinka pagal 7 straipsnį nustatytus kriterijus (geros būklės dirvožemis).

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, vertinant dirvožemį I priedo ketvirtame stulpelyje nurodytuose žemės plotuose, neatsižvelgiama į trečiame stulpelyje tam žemės plotui nustatytas vertes.

Dirvožemis yra prastos būklės, jei

Valstybės narės, *kai taikoma, kartu su regionų valdžios institucijomis*, vertina dirvožemio būklę, *susijusią su numatyta savo dirvožemių funkcija*, remdamosi duomenimis, surinktais vykdant 6, 7 ir 8 straipsniuose nurodytą stebėseną pagal kiekvieną I priedo A ir B dalyse nurodytą dirvožemio deskriptorių, **ir atsižvelgdamos į pagrįstus žemės naudojimo pokyčius ėminių ėmimo vietose bei gamtines ir istorines dirvožemio sąlygas.**

Valstybės narės taip pat atsižvelgia į duomenis, surinktus atliekant 14 straipsnyje nurodytus dirvožemio tyrimus.

Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio būklės vertinimai būtų atliekami ne rečiau kaip kas **10 metų** ir kad pirmasis dirvožemio būklės vertinimas būtų atliktas ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **10 metų** po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas

Išbraukta.

neatitinka bent vieno iš pirmoje pastraipoje nurodytų kriterijų (prastos būklės dirvožemis).

Pakeitimas 82
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės analizuoja I priedo C dalyje išvardytų dirvožemio deskriptorių vertes ir, atsižvelgdamos į atitinkamus duomenis ir turimas mokslo žinias, įvertina, ar esama kritinio ekosisteminių paslaugų praradimo.

Valstybės narės analizuoja I priedo D dalyje išvardytų žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklių vertes ir įvertina jų poveikį ekosistemų funkcijų **praradimui ir Reglamente (ES) 2018/841 nustatytiems tikslams ir tiksliniams rodikliams.**

Pakeitimas 83
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Remdamasi pagal šį straipsnį atliktu dirvožemio būklės vertinimu, kompetentinga institucija, prireikus koordinuodama veiksmus su vietos, regioninėmis ir nacionalinėmis valdžios institucijomis, **kiekviename dirvožemių rajone** nustato plotus, kurių dirvožemis yra prastos būklės, ir informuoja **visuomenę pagal 19 straipsnį.**

Pakeitimas 84
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 5 dalis

AD\1294279LT.docx

43/87

PE754.699v02-00

Pakeitimas

Valstybės narės analizuoja I priedo C dalyje išvardytų dirvožemio deskriptorių vertes ir, atsižvelgdamos į atitinkamus duomenis ir turimas mokslo žinias, įvertina, ar esama kritinio ekosisteminių paslaugų, **susijusių su numatyta dirvožemio funkcija,** praradimo.

Valstybės narės analizuoja I priedo D dalyje išvardytų žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklių vertes ir įvertina jų poveikį ekosistemų funkcijų, **susijusių su numatyta dirvožemio funkcija, praradimui.**

Pakeitimas

4. Remdamasi pagal šį straipsnį atliktu dirvožemio būklės vertinimu, kompetentinga institucija, prireikus koordinuodama veiksmus su vietos, regioninėmis ir nacionalinėmis valdžios institucijomis, nustato plotus, kurių dirvožemis yra prastos būklės, **palyginti su numatyta dirvožemių funkcija,** ir **tiesiogiai** informuoja **žemės savininkus ir žemės valdytojus.**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5. Valstybės narės žemės savininkams ir valdytojams nustato savanoriško dirvožemio būklės sertifikavimo pagal šio straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas mechanizmą.

Išbraukta.

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma suderinta dirvožemio būklės sertifikavimo forma. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pakeitimas 85
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6. Valstybės narės, atitinkamiems žemės savininkams ir žemės valdytojams **paprašius, jiems** pateikia 6–9 straipsniuose nurodytus dirvožemio būklės duomenis ir vertinimą, visų pirma siekdamas pagrįsti 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas parengtas rekomendacijas.

6. Valstybės narės **per atitinkamą laikotarpį** atitinkamiems žemės savininkams ir žemės valdytojams **automatiškai** pateikia 6–9 straipsniuose nurodytus dirvožemio būklės duomenis ir vertinimą, visų pirma siekdamas pagrįsti 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas parengtas rekomendacijas.

Pakeitimas 86
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Nuo (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 4 metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos) valstybės narės, atsižvelgdamos į dirvožemio tipą, naudojimą ir būklę, imasi bent šių priemonių:

Išbraukta.

a) laikydamosi III priede išvardytą tvaraus dirvožemio valdymo principų nustato tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, kuri turi būti laipsniškai

įgyvendinama visuose tvarkomo dirvožemio plotuose, ir atsižvelgdama į pagal 9 straipsnį atliktų dirvožemio vertinimų rezultatus nustato atkūrimo praktiką, kuri turi būti laipsniškai įgyvendinama prastos būklės dirvožemio plotuose;

b) apibrėžia neigiamą poveikį dirvožemio būklei darančią dirvožemio tvarkymo ir kitą praktiką, kurios turi vengti dirvožemio valdytojai.

Apibrėždamos šioje dalyje nurodytą praktiką ir priemones, valstybės narės atsižvelgia į IV priede išvardytas programas, planus, tikslus ir priemones, taip pat į naujausias turimas mokslo žinias, įskaitant pagal programą „Europos horizontas“ vykdomos Europos dirvožemio būklės gerinimo misijos rezultatus.

Valstybės narės nustato sinergiją su IV priede nurodytomis programomis, planais ir priemonėmis. Rengiant IV priede nurodytas programas, planus ir priemones remiamasi dirvožemio būklės stebėsenos duomenimis, dirvožemio būklės vertinimų rezultatais, 9 straipsnyje nurodyta analize ir tvaraus dirvožemio valdymo priemonėmis.

Valstybės narės užtikrina, kad pirmoje pastraipoje nurodytos praktikos rengimo procesas būtų atviras, įtraukus ir veiksmingas, taip pat kad į procesą būtų įtraukta suinteresuotoji visuomenė, visų pirma žemės savininkai ir valdytojai, ir jai būtų anksti sudarytos veiksmingos galimybės jame dalyvauti.

Pakeitimas 87

Pasiūlymas dėl direktyvos 10 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio valdytojams, žemės savininkams ir

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio valdytojams, žemės savininkams, **žemės**

atitinkamoms institucijoms būtų nesunku gauti nešališkas ir nepriklausomas rekomendacijas tvaraus dirvožemio valdymo klausimais, dalyvauti mokomojoje veikloje ir stiprinti gebėjimus.

valdytojams ir atitinkamoms institucijoms būtų nesunku gauti nešališkas ir nepriklausomas rekomendacijas tvaraus dirvožemio valdymo klausimais, dalyvauti mokomojoje veikloje ir stiprinti gebėjimus.

Pakeitimas 88

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 straipsnio 2 dalies 2 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) skatina **holistinio** dirvožemio tvarkymo koncepcijų mokslinius tyrimus ir įgyvendinimą;

Pakeitimas

b) skatina **tvaraus** dirvožemio tvarkymo koncepcijų mokslinius tyrimus, **inovacijas** ir įgyvendinimą;

Pakeitimas 89

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės reguliariai vertina priemonių, kurių imtasi pagal šį straipsnį, veiksmingumą ir prireikus peržiūri ir pakoreguoja tas priemones, atsižvelgdamos į 6–9 straipsniuose nurodytos dirvožemio būklės stebėsenos ir vertinimo rezultatus.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 90

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas III priedas, siekiant tvaraus dirvožemio valdymo principus pakoreguoti pagal mokslo ir technikos pažangą.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 91
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės **užtikrina, kad užimant žemę būtų laikomasi šių principų:**

Pakeitimas

Valstybės narės **raginamos atsižvelgti į šiuos žemės užėmimo aspektus, kartu atsižvelgiant į vietos ypatumus:**

Pakeitimas 92
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies a punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

a) kiek techniškai ir ekonomiškai įmanoma, vengti dirvožemio pajėgumo teikti įvairias ekosistemines paslaugas, įskaitant aprūpinimą maistu, praradimo arba tą praradimą sumažinti:

Pakeitimas

a) kiek techniškai, **socialiai** ir ekonomiškai įmanoma, vengti dirvožemio pajėgumo teikti įvairias ekosistemines paslaugas, įskaitant **žemės ūkį**, aprūpinimą maistu **ir tvarią miškotvarką**, praradimo arba tą praradimą sumažinti:

Pakeitimas 93
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) **kuo labiau** sumažinant žemės užėmimo veikiamą plotą,

Pakeitimas

i) **kai įmanoma**, sumažinant žemės užėmimo veikiamą plotą,

Pakeitimas 94
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

ii) parenkant tokius plotus, kuriuose ekosisteminių funkcijų praradimas būtų kuo mažesnis, ir

Pakeitimas

ii) parenkant tokius plotus, kuriuose ekosisteminių funkcijų praradimas būtų kuo mažesnis, **atsižvelgiant į susijusios teritorijos socialinę bei ekonominę pusiausvyrą**, ir

Pakeitimas 95

**Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktis**

Komisijos siūlomas tekstas

iii) žemę užimant taip, kad neigiamas poveikis dirvožemiui būtų kuo mažesnis;

Pakeitimas

Išbraukta.

**Pakeitimas 96
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies b punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

b) kuo labiau kompensuoti prarastą dirvožemio pajėgumą teikti įvairias ekosistemines paslaugas.

Pakeitimas

b) kompensuoti žemės savininkams už prarastą dirvožemio pajėgumą teikti įvairias ekosistemines paslaugas **ir (arba) gaminti maisto produktus.**

**Pakeitimas 97
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės valdo potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų keliamą riziką žmonių sveikatai ir aplinkai ir užtikrina, kad ji neviršytų priimtino lygio, atsižvelgdamos į dirvožemio užtaršos ir rizikos mažinimo priemonių, kurių imtasi pagal 15 straipsnio 4 dalį, poveikį aplinkai ir socialinį bei ekonominį poveikį.

Pakeitimas

1. Valstybės narės valdo potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų keliamą riziką žmonių sveikatai ir aplinkai ir užtikrina, kad ji neviršytų priimtino lygio, atsižvelgdamos į dirvožemio taršos ir rizikos mažinimo priemonių, kurių imtasi pagal 15 straipsnio 4 dalį, poveikį aplinkai ir socialinį bei ekonominį poveikį. ***Rizika žmogaus sveikatai visada turi būti vertinama priklausomai nuo dirvožemio naudojimo tipo.***

**Pakeitimas 98
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 dalies c punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

c) prašyti ištaisyti informaciją užterštų ir potencialiai užterštų teritorijų

Pakeitimas

Išbraukta.

registre, nurodytame 16 straipsnyje.

Pakeitimas 99
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Žemės savininkams ir žemės valdytojams turi būti suteikta galimybė pateikti atitinkamą informaciją apie galimai užterštą dirvožemį ir pagrindimą pagal 14 straipsnį.

Pakeitimas 100
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės, remdamosi **visomis turimomis priemonėmis** surinktais įrodymais, sistemingai ir veikliai nustato visas teritorijas, kuriose įtariama dirvožemio **užtarša** (toliau – potencialiai užterštos teritorijos).

1. Valstybės narės, **kai taikoma, kartu su regioninėmis ar vietos valdžios institucijomis**, remdamosi **taikant tinkamas priemones ir nustatytas procedūras** surinktais įrodymais, sistemingai ir veikliai nustato visas teritorijas, kuriose įtariama dirvožemio **tarša** (toliau – potencialiai užterštos teritorijos).

Pakeitimas 101
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Valstybės narės užtikrina, kad visos potencialiai užterštos teritorijos būtų nustatytos ne vėliau kaip (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 7 metai po direktyvos įsigaliojimo dienos) ir iki tos dienos tinkamai įtrauktos į 16 straipsnyje nurodytą registrą.

3. Valstybės narės, **kai taikoma, kartu su savo regioninėmis ar vietos valdžios institucijomis**, užtikrina, kad visos potencialiai užterštos teritorijos būtų nustatytos ne vėliau kaip (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 7 metai po direktyvos įsigaliojimo dienos) ir iki tos dienos tinkamai įtrauktos į 16 straipsnyje nurodytą registrą.

Pakeitimas 102
Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamas visų pagal 13 straipsnį nustatytų potencialiai užterštų teritorijų dirvožemio tyrimas.

Pakeitimas 103
Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės nustato taisykles, susijusias su dirvožemio tyrimų terminais, turiniu, forma ir prioritetų nustatymu. Tos taisyklės nustatomos atsižvelgiant į 12 straipsnyje nurodytą rizika grindžiamą metodą ir 13 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytą potencialios užtaršos riziką keliančios veiklos sąrašą.

Valstybės narės atitinkamais atvejais dirvožemio tyrimu gali laikyti pagal Direktyvą 2010/75/ES parengtas pradinės būklės ataskaitas ir pagal ją įgyvendintas stebėsenos priemonės.

Pakeitimas 104
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Atsakinga kompetentinga institucija kiekvienoje pagal 14 straipsnį ar kitais būdais nustatytoje užterštoje teritorijoje atlieka būtent tos teritorijos dabartinio ir planuojamo žemės naudojimo vertinimą

Pakeitimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad, **kai tinkama ir laikantis prioritetų eilės tvarkos**, būtų atliekamas visų pagal 13 straipsnį nustatytų potencialiai užterštų teritorijų dirvožemio tyrimas.

Pakeitimas

Valstybės narės, **tinkamai atsižvelgdamos į poveikį aplinkai ir ekonominį bei socialinį poveikį**, nustato taisykles, susijusias su dirvožemio tyrimų terminais, turiniu, forma ir prioritetų nustatymu. Tos taisyklės nustatomos atsižvelgiant į 12 straipsnyje nurodytą rizika grindžiamą metodą ir 13 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytą potencialios taršos riziką keliančios veiklos sąrašą.

Valstybės narės atitinkamais atvejais dirvožemio tyrimu gali laikyti pagal Direktyvą 2010/75/ES parengtas pradinės būklės ataskaitas ir pagal ją įgyvendintas stebėsenos priemonės.

siekdama nustatyti, ar užteršta teritorija kelia nepriimtina riziką žmonių sveikatai arba aplinkai.

siekdama nustatyti, ar užteršta teritorija kelia nepriimtina riziką žmonių sveikatai arba aplinkai. ***Kai tinkama, valstybės narės gali laikyti, kad pakanka vertinimų, atliktų laikantis Direktyvos 2011/92/ES ir (arba) Direktyvos 2010/75/ES, ir (arba) Direktyvos 2012/18/ES.***

Pakeitimas 105
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Rizikos mažinimo priemonės gali būti V priede nurodytos priemonės. Priimdama sprendimą dėl tinkamų rizikos mažinimo priemonių, kompetentinga institucija atsižvelgia į prieinamų rizikos mažinimo priemonių sąnaudas, naudą, veiksmingumą, tinkamumą taikyti ilgesnį laiką ir techninį įgyvendinamumą.

Pakeitimas

5. Rizikos mažinimo priemonės gali būti V priede nurodytos priemonės. Priimdama sprendimą dėl tinkamų rizikos mažinimo priemonių ***ir vykdymo užtikrinimo terminų***, kompetentinga institucija atsižvelgia į ***dabartinį ir planuojamą žemės naudojimą***, prieinamų rizikos mažinimo priemonių sąnaudas, naudą, veiksmingumą, tinkamumą taikyti ilgesnį laiką ir techninį įgyvendinamumą. ***Kompetentinga institucija taip pat atsižvelgia į pagal Direktyvą 2012/18/ES ir (arba) Direktyvą 2010/75/ES jau įgyvendintas arba planuojamas priemones.***

Pakeitimas 106
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. ***Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami V ir VI priedai, siekiant rizikos mažinimo priemonių sąrašą ir konkrečios teritorijos rizikos vertinimo reikalavimus pakoreguoti pagal mokslo ir technikos pažangą.***

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 107
Pasiūlymas dėl direktyvos
16 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 4 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos), valstybės narės, laikydamosi 2 dalies, sudaro užterštų teritorijų *ir potencialiai užterštų teritorijų* registrą.

Pakeitimas 108
Pasiūlymas dėl direktyvos
16 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės viešai skelbia 1 ir 2 dalyse nurodytą registrą ir informaciją. Kompetentinga institucija gali atsisakyti atskleisti bet kokią informaciją arba apriboti jos atskleidimą, jei tenkinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/4/EB⁷⁹ 4 straipsnyje nustatytos sąlygos.

Registras skelbiamas internetinėje georeferencinio erdvinio pagrindo duomenų bazėje.

⁷⁹ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

Pakeitimas 109
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Kadangi dirvožemio stebėseną, tvarus valdymas bei atkūrimas dėl savo pobūdžio

Pakeitimas

1. Ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 4 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos), valstybės narės, laikydamosi 2 dalies, sudaro užterštų teritorijų registrą.

Pakeitimas

Jei aktualu, valstybės narės viešai skelbia 1 ir 2 dalyse nurodytą registrą ir informaciją. Kompetentinga institucija gali atsisakyti atskleisti bet kokią informaciją arba apriboti jos atskleidimą, jei tenkinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/4/EB⁷⁹ 4 straipsnyje nustatytos sąlygos.

Registras skelbiamas internetinėje georeferencinio erdvinio pagrindo duomenų bazėje.

⁷⁹ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

Kadangi dirvožemio stebėseną, tvarus valdymas bei atkūrimas dėl savo pobūdžio

yra prioritetinė sritis, šios direktyvos **įgyvendinimas remiamas pagal esamas Sąjungos finansines programas, laikantis taikomų jų taisyklių ir sąlygų.**

yra prioritetinė sritis, **Komisija ne vėliau kaip ... [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 12 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje nurodo Sąjungos lygmeniu prieinamus finansinius išteklius šiai direktyvai įgyvendinti. Laikotarpiui po 2027 m. turi būti skirti papildomi finansiniai ištekliai, kad būtų skatinamas tęstinis tvarus dirvožemio valdymas ir nuolatinis jo atkūrimas.**

Pakeitimas 110
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės kas 5 **metus** elektroniniu būdu Komisijai ir EAA teikia šiuos duomenis ir informaciją:

Pakeitimas

Valstybės narės kas 5 **arba 10 metų, priklausomai nuo to, koks laiko tarpas pakankamas, arba atitinkamu ėminių ėmimo intervalu**, elektroniniu būdu Komisijai ir EAA teikia šiuos duomenis ir informaciją:

Pakeitimas 111
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos c punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

c) pažangos, padarytos toliau nurodytose srityse, santrauką:

Pakeitimas

c) **bendrą** pažangos, padarytos toliau nurodytose srityse, santrauką:

Pakeitimas 112
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos c punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) **įgyvendinant tvaraus dirvožemio valdymo principus pagal 10 straipsnį;**

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 113
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pirmosios ataskaitos pateikiamos ne vėliau kaip... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **5 metai** ir 6 mėnesiai po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas 114
Pasiūlymas dėl direktyvos
19 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės viešai skelbia duomenis, gautus vykdant stebėseną pagal šios direktyvos 8 straipsnį, ir vertinimą pagal šios direktyvos 9 straipsnį, vadovaudamosi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁸⁰ 11 straipsnio nuostatomis geografiškai tikslų duomenų atveju ir Direktyvos (ES) 2019/1024 5 straipsnio nuostatomis kitų duomenų atveju.

⁸⁰ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

Pakeitimas 115
Pasiūlymas dėl direktyvos
19 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Komisija užtikrina, kad su dirvožemio būklės duomenimis,

Pakeitimas

Pirmosios ataskaitos pateikiamos ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **10 metų** ir 6 mėnesiai po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas

1. Valstybės narės, ***gavusios aiškų žemės savininko ir žemės valdytojo leidimą, apibendrinta ir nuasmeninta forma*** viešai skelbia ***atitinkamus*** duomenis, gautus vykdant stebėseną pagal šios direktyvos 8 straipsnį, ir vertinimą pagal šios direktyvos 9 straipsnį, ***laikydamosi Sąjungos teisės dėl asmens duomenų apsaugos ir*** vadovaudamosi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁸⁰ 11 straipsnio nuostatomis geografiškai tikslų duomenų atveju ir Direktyvos (ES) 2019/1024 5 straipsnio nuostatomis kitų duomenų atveju.

⁸⁰ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

Pakeitimas

2. Komisija užtikrina, kad su ***atitinkamais*** dirvožemio būklės

prieinamais per 6 straipsnyje nurodytą skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725⁸¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1367/2006⁸², **galėtų susipažinti visuomenė**.

⁸¹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

⁸² 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (OL L 264, 2006 9 25, p. 13).

Pakeitimas 116

Pasiūlymas dėl direktyvos

19 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos 18 straipsnyje nurodyta informacija būtų nesunkiai prieinama visuomenei, laikantis Direktyvos 2003/4/EB, Direktyvos 2007/2/EB ir Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1024⁸³.

duomenimis, prieinamais per 6 straipsnyje nurodytą skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, **visuomenė apibendrinta ir nuasmeninta forma galėtų susipažinti tik gavus aiškų žemės savininko ir žemės valdytojo sutikimą**, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725⁸¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1367/2006⁸².

⁸¹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

⁸² 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir organams (OL L 264, 2006 9 25, p. 13).

Pakeitimas

3. **Tik jei gauna aiškų žemės savininko ir žemės valdytojo sutikimą**, valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos 18 straipsnyje nurodyta informacija būtų nesunkiai prieinama visuomenei **apibendrinta ir nuasmeninta forma**, laikantis Direktyvos 2003/4/EB, Direktyvos 2007/2/EB ir Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1024⁸³.

⁸³ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

⁸³ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

Pakeitimas 117
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. **8, 10, 15 ir 16 straipsniuose** nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šios direktyvos įsigaliojimo datos.

Pakeitimas

2. **16 straipsnyje** nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šios direktyvos įsigaliojimo datos.

Pakeitimas 118
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti **8, 10, 15 ir 16 straipsniuose** nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

Pakeitimas

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti **16 straipsnyje** nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

Pakeitimas 119
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d.

Pakeitimas

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais, **turinčiais ekspertinių žinių įvairaus žemės**

Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

naudojimo, pvz., žemės ūkiui, miškininkystei ir miesto dirvožemiams, srityje, vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

Pakeitimas 120
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Pagal **8, 10, 15 ir 16 straipsnius** priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas [dviem mėnesiais].

Pakeitimas

6. Pagal **16 straipsnį** priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas [dviem mėnesiais].

Pakeitimas 121
Pasiūlymas dėl direktyvos
22 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

22 straipsnis

Teisė kreiptis į teismą

Valstybės narės užtikrina, kad pagal nacionalinę teisę visuomenės nariai, turintys pakankamą interesą arba teigiantys, kad jų teisė yra pažeista, galėtų pasinaudoti peržiūros procedūra teisme arba kitoje pagal įstatymą įsteigtoje nepriklausomoje ir nešališkoje įstaigoje, kad užginčytų dirvožemio būklės vertinimo materialinį arba procesinį teisėtumą, priemones, kurių imtasi, ir bet kokią kompetentingų institucijų neveikimą.
Kas laikoma pakankamu interesu ir teisės

Pakeitimas

Išbraukta.

pažeidimu, nustato valstybės narės, laikydamosi tikslo suteikti visuomenei plačias galimybes kreiptis į teismą. Taikant 1 dalį laikoma, kad bet kuri nevyriausybinė organizacija, propaguojanti aplinkos apsaugą ir atitinkanti reikalavimus pagal nacionalinę teisę, turi teises, kurios gali būti pažeistos, ir pakankamą interesą.

1 dalyje nurodytos peržiūros procedūros turi būti teisingos, nešališkos, savalaikės, nemokamos arba ne pernelyg brangios ir suteikiančios tinkamą ir veiksmingą teisinę gynybą, įskaitant, kai tinkama, veiksmų sustabdymą.

Valstybės narės užtikrina, kad visuomenei būtų prieinama praktinė informacija apie galimybę pasinaudoti šiame straipsnyje nurodytomis administracinės ir teisminės peržiūros procedūromis.

Pakeitimas 122
Pasiūlymas dėl direktyvos
23 straipsnis

Komisijos siūlomas tekstas

23 straipsnis

Sankcijos

1. Nedarant poveikio valstybių narių įpareigojimams pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/99/EB, valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų fiziniams ar juridiniams asmenims pažeidus nacionalines nuostatas, priimtas pagal šią direktyvą, ir užtikrina, kad tos taisyklės būtų įgyvendintos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

2. 1 dalyje nurodytos sankcijos apima baudas, proporcingas pažeidimą padariusio juridinio asmens apyvartai arba fizinio asmens pajamoms. Baudų dydis apskaičiuojamas taip, kad būtų

Pakeitimas

Išbraukta.

užtikrinta, jog dėl jų už pažeidimą atsakingas asmuo iš tiesų netektų iš tokio pažeidimo gautos ekonominės naudos. Juridinio asmens padaryto pažeidimo atveju tokios baudos turi būti proporcingos juridinio asmens metinei apyvartai atitinkamoje valstybėje narėje, atsižvelgiant, inter alia, į mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) ypatumus.

3. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį nustatytomis sankcijomis būtų deramai atsižvelgiama į atitinkamai:

a) pažeidimo pobūdį, sunkumą ir mastą;

b) tai, ar pažeidimas padarytas tyčia, ar dėl aplaidumo;

c) gyventojus ar aplinką, kuriems pažeidimas padarė poveikį, atsižvelgiant į pažeidimo poveikį tikslui užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį.

4. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos praneša Komisijai apie 1 dalyje nurodytas taisykles bei priemones ir apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

Pakeitimas 123

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Ne vėliau kaip (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **6 metai** po šios direktyvos įsigaliojimo dienos) Komisija atlieka šios direktyvos vertinimą, kurio metu įvertina pažangą siekiant jos tikslų **ir poreikį iš dalies pakeisti jos nuostatas, kad būtų nustatyti konkretesni reikalavimai siekiant užtikrinti, kad iki 2050 m. prastos būklės dirvožemis būtų atkurtas ir visi dirvožemiai taptų geros būklės.** Atliekant šį vertinimą atsižvelgiama, *inter alia*, į šiuos elementus:

Pakeitimas

1. Ne vėliau kaip (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **15 metų** po šios direktyvos įsigaliojimo dienos) Komisija atlieka šios direktyvos vertinimą, kurio metu įvertina pažangą siekiant jos tikslų. Atliekant šį vertinimą atsižvelgiama, *inter alia*, į šiuos elementus:

Pakeitimas 124
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) atotrūkio iki geros dirvožemio būklės užtikrinimo 2050 m. analizę;

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 125
Pasiūlymas dėl direktyvos
25 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi nuo ne vėliau kaip ... [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **2 mėnesiai** po šios direktyvos įsigaliojimo dienos]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi nuo ne vėliau kaip ... [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **5 metai** po šios direktyvos įsigaliojimo dienos]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Pakeitimas 126
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo 1 dalies 2 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

2) grynasis užimtos žemės plotas – žemės plotas, gautas iš užimtos žemės atėmus renatūralizuotą užimtą žemę.

Pakeitimas

2) grynasis užimtos žemės plotas – žemės plotas, gautas iš užimtos žemės atėmus renatūralizuotą užimtą žemę.

Valstybės narės gali neįtraukti į šio priedo B ir C dalis dirvožemio deskriptorių, susijusių su dirvožemyje esančiu maistinių medžiagų kiekiu, atsižvelgdamos į tai, kad Direktyva 2000/60/EB ir Direktyva 91/676/EEB jau yra orientuotos į tvarų maistinių medžiagų valdymą.

Pakeitimas 127
Pasiūlymas dėl direktyvos

I priedo A dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Dirvožemio degradacijos aspektas	Dirvožemio deskriptorius	Geros dirvožemio būklės kriterijai	Žemės plotai, dėl kurių nereikalaujama pasiekti susijusio kriterijaus
A dalis. Dirvožemio deskriptoriai su geros dirvožemio būklės kriterijais, nustatytais Sąjungos lygmeniu			
Druskėjimas	Elektrinis laidis (decisimensai vienam metrui)	$< 4 \text{ dS m}^{-1}$, kai naudojamas matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakte (eEC) metodas, arba lygiavertis kriterijus, jei naudojamas kitas matavimo metodas	Natūraliai druskingi žemės plotai Žemės plotai, kuriuos tiesiogiai paveikė jūros lygio kilimas
Dirvožemio erozija	Dirvožemio erozijos mastas (tonomis vienam hektarui per metus)	$\leq 2 \text{ t ha}^{-1} \text{ metai}^{-1}$	Dykros ir kiti nevaldomi natūralios žemės plotai, išskyrus atvejus, kai jie kelia didelę nelaimių riziką
<i>Dirvožemio organinės anglies praradimas</i>	<i>Dirvožemio organinės anglies (DOA) koncentracija (g/kg)</i>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Organinio dirvožemio atveju: laikytis tokiems dirvožemiams nacionaliniu lygmeniu nustatytų tikslinių rodiklių pagal Reglamento (ES) .../...⁺ 4 straipsnio 1 dalį, 4 straipsnio 2 dalį ir 9 straipsnio 4 dalį.</i> – <i>Mineralinio dirvožemio atveju: DOA / molio santykis $> 1/13$;</i> <p><i>Valstybės narės gali taikyti korekcinį koeficientą, jei tai pateisinama dėl konkrečių dirvožemio tipų ar klimato sąlygų, atsižvelgdamos į faktinį DOA kiekį daugiamečiuose žolynuose.</i></p>	<i>Išimčių nėra.</i>
			<i>Netvarkomas dirvožemis natūralios žemės plotuose</i>

Podirvio susmegimas	Podirvio piltinis tankis (viršutinė B arba E horizonto dalis ¹) valstybės narės gali pakeisti šį deskriptorių lygiaverčiu parametru (g/cm ³)	Granuliometrinė dirvožemio sudėtis ²	Interv alas	Netvarkomas dirvožemis natūralios žemės plotuose
		smėlis, rišlus smėlis, priemolis	<1.80	
		smėlingas sunkus priemolis, priemolis, sunkus priemolis, dulkės, dulkiškas priemolis	<1.75	
		dulkiškas priemolis, dulkiškas sunkus priemolis	<1.65	
		smėlingas molis, dulkiškas molis, sunkus priemolis su 35–45 % molio	<1.58	
		molis	<1.47	
		Jei valstybė narė dirvožemio deskriptorių „podirvio piltinis tankis“ pakeičia lygiaverčiu parametru, ji pasirinktam dirvožemio deskriptoriui priima geros dirvožemio būklės kriterijų, kuris yra lygiavertis kriterijui „podirvio piltinis tankis“.		

+ Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį.

¹ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

² Kaip apibrėžta M. A. Arshad, B. Lowery and B. Grossman. 1996. *Physical tests for monitoring soil quality*, p. 123–142. In: J.W. Doran and A.J. Jones (eds.) *Methods for assessing soil quality*. Soil Sci. Soc. Am. Spec. Publ. 49. SSSA, Madison, WI.

Pakeitimas

Dirvožemio degradacijos aspektas	Dirvožemio deskriptorius	Geros dirvožemio būklės kriterijai	Žemės plotai, dėl kurių nereikalaujama pasiekti susijusio kriterijaus
A dalis. Dirvožemio deskriptoriai su geros dirvožemio būklės kriterijais, nustatytais <i>valstybių narių lygmeniu</i>			
Druskėjimas	Elektrinis laidis (decisimensai vienam metrui)	< 4 dS m ⁻¹ , kai naudojamas matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakto (eEC) metodas, arba lygiavertis kriterijus, jei naudojamas kitas matavimo metodas	Natūraliai druskingi žemės plotai, kuriuos tiesiogiai paveikė jūros lygio kilimas
Dirvožemio erozija	Dirvožemio erozijos mastas (tonomis vienam hektarui per metus)	≤ 2 t ha ⁻¹ metai ⁻¹	Dykros ir kiti nevaldomi natūralios žemės plotai, išskyrus atvejus, kai jie kelia didelę nelaimių riziką
<i>Išbraukta.</i>	<i>Išbraukta.</i>	<i>Išbraukta.</i>	<i>Išbraukta.</i>
		<i>Išbraukta.</i>	<i>Išbraukta.</i>
		<i>Išbraukta.</i>	<i>Išbraukta.</i>
Podirvio susmegimas	Podirvio piltinis tankis (viršutinė B arba E horizonto dalis ¹) valstybės narės gali pakeisti šį deskriptorių lygiaverčiu parametru (g/cm ³)	Granuliometrinė dirvožemio sudėtis ² smėlis, rišlus smėlis, priemolis smėlingas sunkus priemolis, priemolis, sunkus priemolis, dulkės,	Interv alas <1.80 <1.75
			Netvarkomas dirvožemis natūralios žemės platuose

dulkiškas priemolis	
dulkiškas priemolis, dulkiškas sunkus priemolis	<1.65
smėlingas molis, dulkiškas molis, sunkus priemolis su 35– 45 % molio	<1.58
molis	<1.47
Jei valstybė narė dirvožemio deskriptorių „podirvio piltinis tankis“ pakeičia lygiaverčiu parametru, ji pasirinktam dirvožemio deskriptoriui priima geros dirvožemio būklės kriterijų, kuris yra lygiavertis kriterijui „podirvio piltinis tankis“.	

⁺ *Leidinių biurui*: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį.

¹ kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

² Kaip apibrėžta M. A. Arshad, B. Lowery and B. Grossman. 1996. *Physical tests for monitoring soil quality*, p. 123–142. In: J.W. Doran and A.J. Jones (eds.) *Methods for assessing soil quality*. Soil Sci. Soc. Am. Spec. Publ. 49. SSSA, Madison, WI.

Pagrindimas

Daugeliu atveju DOA / molio santykiu nepakankamai suteikiama informacijos apie anglies kieki visuose dirvožemiuose. Ši tiesinė priklausomybė galioja ne visiems dirvožemiams. Esant tam tikram molio kiekiui, anglies kiekis gali būti tinkamo lygio, nors DOA / molio santykis nėra pasiektas.

Pakeitimas 128 Pasiūlymas dėl direktyvos I priedo B dalis

Komisijos siūlomas tekstas

B dalis. Dirvožemio deskriptoriai su geros dirvožemio būklės kriterijais, nustatytais valstybių narių lygmeniu

Perteklinis maisto medžiagų kiekis dirvožemyje **Ekstrahuojamasis fosforas (mg/kg)** **< didžiausia vertė; Didžiausią vertę nustato valstybė narė 30–50 mg kg⁻¹ intervale** **Išimčių nėra.**

Dirvožemio tarša

- Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendras), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn (µg/kg); Pagrįstas patikrinimas, kad nėra nepriimtinos rizikos žmonių sveikatai ir aplinkai dėl dirvožemio taršos, gautas imant vietoje dirvožemio ėminių, nustatant ir tiriant užterštas teritorijas ir nagrinėjant bet kokią kitą svarbią informaciją. Į Tarybos direktyvos 92/43/EEB¹ I priedą įtrauktos buveinės, kuriose natūraliai yra didelė sunkiųjų metalų koncentracija, ir toliau saugomos. Išimčių nėra.
- valstybių narių nustatyta tam tikrų organinių teršalų koncentracija, atsižvelgiant į esamas koncentracijos ribas, pvz., Sąjungos teisės aktuose nustatytas vandens kokybės ir į orą išmetamų teršalų ribines vertes.

Dirvožemio vandens sulaikymo gebos sumažėjimas	Dirvožemio éminio vandens sulaikymo geba (vandens tūrio / įmirkusio dirvožemio tūrio %)	Apskaičiuotoji bendros dirvožemių rajono vandens sulaikymo gebos vertė pagal upės baseiną arba pabaseinį viršija minimalią ribą. Valstybė narė nustato tokią dirvožemių rajono ir upės baseino arba pabaseinio lygmens mažiausią ribą (tonomis), kad būtų sumažintas po intensyvaus lietaus kilusių potvynių arba dėl sausros besilaikančio mažo dirvožemio drėgnio poveikis.	Išimčių nėra.
--	---	---	---------------

¹ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

Pakeitimas

B dalis. Dirvožemio deskriptoriai su geros dirvožemio būklės kriterijais, nustatytais valstybių narių lygmeniu

Išbraukta. ***Išbraukta.*** ***Išbraukta.*** ***Išbraukta.***

- Dirvožemio tarša
- Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendras), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn ($\mu\text{g}/\text{kg}$); Pagrįstas patikrinimas, kad nėra nepriimtinos rizikos žmonių sveikatai ir aplinkai dėl dirvožemio taršos, gautas imant vietoje dirvožemio ėminių, nustatant ir tiriant užterštas teritorijas ir nagrinėjant bet kokią kitą svarbią informaciją. Į Tarybos direktyvos 92/43/EEB¹ I priedą įtrauktos buveinės, kuriose natūraliai yra didelė sunkiųjų metalų koncentracija, ir toliau saugomos. Išimčių nėra.
 - valstybių narių nustatyta tam tikrų organinių teršalų koncentracija, atsižvelgiant į esamas koncentracijos ribas, pvz., Sąjungos teisės aktuose nustatytas vandens kokybės ir į orą išmetamų teršalų ribines vertes.

Dirvožemio vandens sulaikymo gebos sumažėjimas	Dirvožemio éminio vandens sulaikymo geba (vandens tūrio / įmirkusio dirvožemio tūrio %)	Apskaičiuotoji bendros dirvožemių rajono vandens sulaikymo gebos vertė pagal upės baseiną arba pabaseinį viršija minimalią ribą. Valstybė narė nustato tokią dirvožemių rajono ir upės baseino arba pabaseinio lygmens mažiausią ribą (tonomis), kad būtų sumažintas po intensyvaus lietaus kilusių potvynių arba dėl sausros besilaikančio mažo dirvožemio drėgnio poveikis.	Išimčių nėra.
--	---	---	---------------

¹ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

Pakeitimas 129

Pasiūlymas dėl direktyvos I priedo C dalis

Komisijos siūlomas tekstas

C dalis. Dirvožemio deskriptoriai be kriterijų

Dirvožemio degradacijos aspektas Dirvožemio deskriptorius

Perteklinis maisto medžiagų kiekis dirvožemyje ***Azotas dirvožemyje (mg g⁻¹)***

Rūgštėjimas Dirvožemio rūgštingumas (pH)

Dirvos susmegimas Dirvos piltinis tankis (A horizontas¹) (g cm⁻³)

Dirvožemio biologinės įvairovės nykimas Bazinis dirvožemio kvėpavimas (mm³ O₂ g⁻¹ hr⁻¹) esant sausam dirvožemiui

Valstybės narės taip pat gali pasirinkti kitus neprivalomus su biologine įvairove susijusius dirvožemio deskriptorius, pavyzdžiui:

- bakterijų, grybų, protistų ir gyvūnų brūkšninį metakodavimą;

- nematodų gausą ir įvairovę;
- mikrobinę biomasę;
- sliekų gausą ir įvairovę (pasėliuose);
- invazines svetimias rūšis ir augalų kenkėjus.

¹ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

Pakeitimas

C dalis. Dirvožemio deskriptoriai be kriterijų

Dirvožemio degradacijos aspektas Dirvožemio deskriptorius

Išbraukta.

Išbraukta.

Rūgštėjimas

Dirvožemio rūgštingumas (pH)

Dirvos susmėgimas

Dirvos piltinis tankis (A horizontas¹) (g cm⁻³)

Dirvožemio biologinės įvairovės nykimas

Bazinis dirvožemio kvėpavimas (mm³ O₂ g⁻¹ hr⁻¹) esant sausam dirvožemiui

Valstybės narės taip pat gali pasirinkti kitus neprivalomus su biologine įvairove susijusius dirvožemio deskriptorius, pavyzdžiui:

- bakterijų, grybų, protistų ir gyvūnų brūkšninį metakodavimą;
- nematodų gausą ir įvairovę;
- mikrobinę biomasę;
- sliekų gausą ir įvairovę (pasėliuose);
- invazines svetimias rūšis ir augalų kenkėjus.

¹ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

Pakeitimas 130

Pasiūlymas dėl direktyvos

II priedo A dalis

Komisijos siūlomas tekstas

A dalis. Ėminių ėmimo taškų nustatymo metodika

Veikla	Minimalieji metodikos kriterijai
Dirvožemio ėminių ėmimo taškų nustatymas (ėminių tyrimas)	<p>Ėminių tyrimas parengiamas pagal visą ėmimo sąrašą, kurį sudaro geriausia turima informacija apie dirvožemio savybių pasiskirstymą, įskaitant informaciją, gautą atlikus ankstesnius nacionalinius matavimus ir matavimus pagal LUCAS programą, bet ja neapsiribojant.</p> <p>Ėminių ėmimo plane numatomas sluoksninis ėmimas, optimizuotas pagal dirvožemio būklės deskriptorius.</p> <p>Nacionalinės imties dydis turi atitikti reikalavimą, pagal kurį apskaičiuojant plotą, kuriame dirvožemio būklė yra gera, leidžiama 5 % didžiausioji paklaida (arba variacijos koeficientas).</p> <p>Komisijos tyrimo imtis, nustatyta pagal 6 straipsnio 4 dalį, gali sudaryti ne daugiau kaip 20 % nacionalinių imčių dydžio.</p> <p>Imties paskirstymas ir dydis nustatomi taikant Betelio algoritmą (Bethel, 1989)⁵, atsižvelgiant į nustatytą didžiausią vertinimo paklaidą.</p>

⁵ J. Bethel, 1989. Sample Allocation in Multivariate Surveys. *Survey Methodology* 15: 47–57. 47–57.

Pakeitimas

A dalis. Ėminių ėmimo taškų nustatymo metodika

Veikla	Minimalieji metodikos kriterijai
Dirvožemio ėminių ėmimo taškų ir sluoksnių nustatymas (ėminių tyrimas)	<p>Ėminių tyrimas parengiamas pagal visą ėmimo sąrašą, kurį sudaro geriausia turima informacija apie dirvožemio savybių pasiskirstymą, įskaitant informaciją, gautą atlikus ankstesnius nacionalinius matavimus ir matavimus pagal LUCAS programą, bet ja neapsiribojant.</p> <p>Ėminių ėmimo planas parengiamas taikant nešališką ir tikimybinį metodą bei sluoksninį ėmimą, optimizuotą pagal dirvožemio būklės deskriptorius.</p> <p>Nacionalinės imties dydis turi atitikti reikalavimą, pagal kurį apskaičiuojant plotą, kuriame dirvožemio būklė yra gera,</p>

leidžiama 5 % didžiausioji paklaida (arba variacijos koeficientas).

Komisijos tyrimo imtis, nustatyta pagal 6 straipsnio 4 dalį, gali sudaryti ne daugiau kaip 20 % nacionalinių imčių dydžio.

Imties paskirstymas ir dydis nustatomi taikant Betelio algoritmą (Bethel, 1989)⁵, atsižvelgiant į nustatytą didžiausią vertinimo paklaidą.

⁵ J. Bethel, 1989. Sample Allocation in Multivariate Surveys. *Survey Methodology* 15: 47–57. 47–57.

Pakeitimas 131

Pasiūlymas dėl direktyvos II priedo B dalis

Komisijos siūlomas tekstas

B dalis. Dirvožemio deskriptorių verčių nustatymo arba apskaičiavimo metodika

Dirvožemio deskriptorius	Pamatinė metodika	Minimalieji metodikos kriterijai	Ar privaloma patvirtinta perdavimo funkcija (jei taikoma metodika, kuri skiriasi nuo pamatinės ⁶)?
Granulimetrinė dirvožemio sudėtis (molio, dulkių ir smėlio kiekis – reikalinga kitiems deskriptoriams ir susijusiems intervalams nustatyti)	Tinkamiausias metodas: ISO 11277:1998 Dalelių dydžio pasiskirstymo mineralinio dirvožemio medžiagoje nustatymas. Metodas sijoiant ir nusodinant.		TAIP
	Alternatyvus metodas: ISO 13320:2009 Dalelių dydžio analizė. Lazerinės difrakcijos metodai		
Elektrinis laidis	1 galimybė. Matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakto (eEC)		TAIP

metodas (FAO SOP:
GLOSOLAN-SOP-08⁷)

2 galimybė. ISO
11265:1994 Savitojo
elektrinio laidžio
nustatymas

Dirvožemio erozijos
mastas

Vertinant dirvožemio
erozijos mastą atsižvelgiama
į visus veiksmus, kurių
imtasi siekiant sumažinti
arba kompensuoti erozijos
riziką, įskaitant po gaisro
taikomas poveikio
švelninimo priemones.

netaikoma

Dirvožemio erozijos masto
apskaičiavimas apima visus
susijusius erozijos procesus,
pvz., eroziją dėl vandens,
vėjo, derliaus ėmimo ir
žemės dirbimo.

Dirvožemio erozija dėl
vandens vertinama
atsižvelgiant į šiuos
veiksnius:

- dirvožemio
charakteristikas (pvz.,
erozingumą, dirvožemio
plutos susidarymą,
dirvožemio šiurkštį),
- klimatą (pvz., kritulių
eroziškumą –
intensyvumą ir trukmę,
atsižvelgiant į
atitinkamas vietovės
klimato kaitos
prognozes),
- topografiją (pvz.,
nuolydžio statumą ir
ilgį),
- augalijos dangą, pasėlių
rūšį, žemės naudojimo
ir valdymo praktiką
erozijai kontroliuoti
arba mažinti,

- valdymo praktiką (pvz., antsėlius, supaprastintą dirbimą, mulčiavimą ir kt.),
- išdegusius plotus.

Dirvožemio erozija dėl vėjo vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksnius:

- dirvožemio savybes (pvz., erozingumą),
- klimata (pvz., dirvožemio drėgnį, vėjo greitį, garavimą),
- augaliją (pvz., pasėlių rūšį),
- valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba sumažinti (pvz., apsaugines juostas nuo vėjo).

Dirvožemio organinė anglis (DOA)	ISO 10694:1995 Organinės anglies ir bendrojo anglies kiekio nustatymas po sauso deginimo	TAIP
Dirvožemio piltinis tankis (B horizontas ⁸⁾ arba valstybių narių pasirinktas lygiavertis ⁹ parametras	ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.	TAIP
	Jei pasirenkamas lygiavertis parametras, metodika turi būti Europos arba tarptautinis standartas, jei toks yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.	

Ekstrahuojamasis fosforas	ISO 11263:1994 natrio hidrokarbonato tirpale tirpstančio fosforo spektrometriniam nustatymui (P-Olsen)		TAIP
– Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendra), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn .	Galimas aplinkoje esantis sunkiųjų metalų kiekis dirvožemyje pagal ISO 17586:2016, naudojant atskiestą nitrato rūgštį.		TAIP
– Tam tikrų organinių teršalų koncentracija, nustatyta valstybių narių, atsižvelgiant į esamus ES teisės aktus (pvz., dėl vandens kokybės ar pesticidų)		Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai.	netaikoma
Dirvožemio vandens sulaikymo geba	Vieno ėminių ėmimo taško vertės nustatymo metodika: 1 galimybė. LABORATORIJA: ISO 11274:2019 vandens sulaikymo gebai nustatyti. 2 galimybė. APSKAIČIAVIMAS: taikoma moksliniame straipsnyje <i>New generation of hydraulic pedotransfer functions for Europe</i> aprašyta metodika ¹⁰ , pagrįsta granulimetrine dirvožemio sudėtimi (arba dalelių dydžio pasiskirstymu) ir dirvožemio organine anglimi.	Minimalieji kriterijai, pagal kuriuos įvertinama bendra dirvožemio vandens sulaikymo geba dirvožemių rajone upės baseino arba pabaseinio skalėje: – neužimtos žemės atveju apskaičiuojama bendra dirvožemio vandens sulaikymo gebos vertė; – užimtos žemės atveju pralaidžių plotų vandens sulaikymo gebą galima nustatyti lygią nuliui, pusiau pralaidiems ir kitiems nenatūralios žemės plotams proporcingai priskiriant tarpines vertes.	TAIP (taško vertės atveju)

Azotas dirvožemyje	ISO 11261:1995 bendrajam azoto kiekiui dirvožemyje nustatyti taikant modifikuotą Kjeldalio metodą	TAIP	
Dirvožemio rūgštingumas	ISO 10390:2005 pH nustatyti H ₂ O ir CaCl ₂ ekstrakte (pH-H ₂ O ir pH-CaCl ₂)	TAIP	
Dirvos piltinis tankis (A horizontas ¹¹)	ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.	TAIP	
Bazinis dirvožemio kvėpavimas	Laikomasi moksliniame straipsnyje Microbial biomass and activities in soil as affected by frozen and cold storage pateiktų nurodymų ¹³ .	TAIP	
Valstybės narės taip pat gali pasirinkti neprivalomus dirvožemio biologinės įvairovės deskriptorius, pavyzdžiui:			
– bakterijų, grybų, protistų ir gyvūnų brūkšninį metakodavimą ¹² ;	Kitų dirvožemio biologinės įvairovės deskriptorių atveju: netaikoma		
– nematodų gausą ir įvairovę;		Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.	
– mikrobinę biomą;			
– sliėkų gausą ir įvairovę (pasėliuose).			

⁵ J. Bethel, 1989. Sample Allocation in Multivariate Surveys. *Survey Methodology* 15: 47–57. 47–57.

⁶ Metodikos, kurios skiriasi nuo pamatinės metodikos, turi būti pateiktos mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbtos.

⁷ <https://www.fao.org/3/cb3355en/cb3355en.pdf>

⁸ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

⁹ Lygiavertis pagal EAA ataskaitą: Soil monitoring in Europe – Indicators and thresholds for soil health assessments, Europos aplinkos agentūra (europa.eu).

¹⁰

¹¹ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

¹² DNR brūkšninių kodų sekos nustatymas archejų, bakterijų, grybų ir kitų eukariotų taksonominei ir funkicinei įvairovei išmatuoti, kaip buvo daroma LUCAS dirvožemio biologinės įvairovės tyrimui, remiantis <https://doi.org/10.1111/ejss.13299>.

¹³ <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0038071797001259>

Pakeitimas

B dalis. Dirvožemio deskriptorių verčių nustatymo arba apskaičiavimo metodika

Dirvožemio deskriptorius	Pamatinė metodika	Minimalieji metodikos kriterijai	Ar privaloma patvirtinta perdavimo funkcija (jei taikoma metodika, kuri skiriasi nuo pamatinės ⁶)?
Granulimetrinė dirvožemio sudėtis (molio, dulkių ir smėlio kiekis – reikalinga kitiems deskriptoriams ir susijusiems intervalams nustatyti)	Tinkamiausias metodas: ISO 11277:1998 Dalelių dydžio pasiskirstymo mineralinio dirvožemio medžiagoje nustatymas. Metodas sijoiant ir nusodinant.		TAIP
	Alternatyvus metodas: ISO 13320:2009 Dalelių dydžio analizė.		

	Lazerinės difrakcijos metodai	
Elektrinis laidis	1 galimybė. Matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakto (eEC) metodas (FAO SOP: GLOSOLAN-SOP-08 ⁷) 2 galimybė. ISO 11265:1994 Savitojo elektrinio laidžio nustatymas	TAIP
Dirvožemio erozijos mastas	Vertinant dirvožemio erozijos mastą atsižvelgiama į visus veiksmus, kurių imtasi siekiant sumažinti arba kompensuoti erozijos riziką, įskaitant po gaisro taikomas poveikio švelninimo priemones. Dirvožemio erozijos masto apskaičiavimas apima visus susijusius erozijos procesus, pvz., eroziją dėl vandens, vėjo, derliaus ėmimo ir žemės dirbimo. Pvz., galima naudoti RUSLE dirvožemio erozijos modelį. Dirvožemio erozija dėl vandens vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksnius: <ul style="list-style-type: none"> – dirvožemio charakteristikas (pvz., erozingumą, dirvožemio plutos susidarymą, dirvožemio šiurkštį), – klimatą (pvz., kritulių eroziškumą – intensyvumą ir trukmę, atsižvelgiant į atitinkamas vietovės klimato kaitos prognozes), – topografiją (pvz., nuolydžio statumą ir 	netaikoma

ilgi),

- augalijos dangą, pasėlių rūšį, žemės naudojimo ir valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba mažinti,
- valdymo praktiką (pvz., antsėlius, supaprastintą dirbimą, mulčiavimą ir kt.),
- išdegiusius plotus.

Dirvožemio erozija dėl vėjo vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksnius:

- dirvožemio savybes (pvz., erozingumą),
- klimata (pvz., dirvožemio drėgnį, vėjo greitį, garavimą),
- augaliją (pvz., pasėlių rūšį),
- valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba sumažinti (pvz., apsaugines juostas nuo vėjo).

Dirvožemio organinė anglis (DOA)

ISO 10694:1995 Organinės anglies ir bendrojo anglies kiekio nustatymas po sauso deginimo

TAIP

Dirvožemio piltinis tankis (B horizontas⁸⁾ arba valstybių narių pasirinktas lygiavertis⁹ parametras

ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.

TAIP

Jei pasirenkamas lygiavertis parametras, metodika turi būti Europos arba

	tarptautinis standartas, jei toks yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.		
Ekstrahuojamasis fosforas	ISO 11263:1994 natrio hidrokarbonato tirpale tirpstančio fosforo arba naudojant rūgštinį amonio acetato tirpalą atliekamam spektrometriniam nustatymui (P-Olsen)		TAIP
– Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendra), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn .	Galimas aplinkoje esantis sunkiųjų metalų kiekis dirvožemyje pagal ISO 17586:2016, naudojant atskiestą nitrato rūgštį.		TAIP
– Tam tikrų organinių teršalų koncentracija, nustatyta valstybių narių, atsižvelgiant į esamus ES teisės aktus (pvz., dėl vandens kokybės ar pesticidų)		Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai.	netaikoma
Dirvožemio vandens sulaikymo geba	Vieno ėminių ėmimo taško vertės nustatymo metodika: 1 galimybė. LABORATORIJA: ISO 11274:2019 vandens	Minimalieji kriterijai, pagal kuriuos įvertinama bendra dirvožemio vandens sulaikymo geba dirvožemių rajone upės baseino arba pabaseinio skalėje: – neužimtos žemės atveju apskaičiuojama bendra dirvožemio vandens	TAIP (taško vertės atveju)

	<p>sulaikymo gebai nustatyti.</p> <p>2 galimybė. APSKAIČIAVIMAS: taikoma moksliniame straipsnyje <i>New generation of hydraulic pedotransfer functions for Europe</i> aprašyta metodika¹⁰, pagrįsta granulimetrine dirvožemio sudėtimi (arba dalelių dydžio pasiskirstymu) ir dirvožemio organine anglimi.</p>	<p>sulaikymo gebos vertė;</p> <p>– užimtos žemės atveju pralaidžių plotų vandens sulaikymo gebą galima nustatyti lygią nuliui, pusiau pralaidiems ir kitiems nenatūralios žemės plotams proporcingai priskiriant tarpines vertes.</p>	
Azotas dirvožemyje	ISO 11261:1995 bendrajam azoto kiekiui dirvožemyje nustatyti taikant modifikuotą Kjeldalio metodą		TAIP
Dirvožemio rūgštingumas	ISO 10390:2005 pH nustatyti H ₂ O ir CaCl ₂ ekstrakte (pH-H ₂ O ir pH-CaCl ₂)		TAIP
Dirvos piltinis tankis (A horizontas ¹¹)	ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.		TAIP
Bazinis dirvožemio kvėpavimas	Laikomasi moksliniame straipsnyje <i>Microbial biomass and activities in soil as affected by frozen and cold storage</i> pateiktų nurodymų ¹³ .		TAIP
Valstybės narės taip pat gali pasirinkti neprivalomus dirvožemio biologinės įvairovės deskriptorius, pavyzdžiui:			
– bakterijų, grybų, protistų ir gyvūnų brūkšninį			Kitų dirvožemio biologinės įvairovės deskriptorių

metakodavimą¹²;

atveju:
netaikoma

- nematodų gausą ir įvairovę;

Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.

- mikrobinę biomasę;
- sliekų gausą ir įvairovę (pasėliuose).

⁵ J. Bethel, 1989. Sample Allocation in Multivariate Surveys. *Survey Methodology* 15: 47–57.

⁶ Metodikos, kurios skiriasi nuo pamatinės metodikos, turi būti pateiktos mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbtos.

⁷ <https://www.fao.org/3/cb3355en/cb3355en.pdf>

⁸ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

⁹ Lygiavertis pagal EAA ataskaitą: Soil monitoring in Europe – Indicators and thresholds for soil health assessments, Europos aplinkos agentūra (europa.eu).

¹⁰

¹¹ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

¹² DNR brūkšninių kodų sekos nustatymas archėjų, bakterijų, grybų ir kitų eukariotų taksonominei ir funkcinei įvairovei išmatuoti, kaip buvo daroma LUCAS dirvožemio biologinės įvairovės tyrimui, remiantis <https://doi.org/10.1111/ejss.13299>.

¹³ <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0038071797001259>

Pagrindimas

Reikėtų pripažinti jau egzistuojantį ir naudojamą metodą. Valstybėse narėse, kuriose dirvožemis natūraliai yra rūgštesnis, rūgštesniu amonio acetatu gaunami tikslesni rezultatai.

Pakeitimas 132 Pasiūlymas dėl direktyvos III priedas

**TVARAUS DIRVOŽEMIO VALDYMO
PRINCIPAI**

Išbraukta.

Taikomi šie principai:

- a) vengti palikti dirvožemį tuščią, sukuriant ir išlaikant vegetacinę dirvožemio dangą, ypač aplinkosaugos požiūriu jautriais laikotarpiais;**
- b) kuo labiau sumažinti fizinį dirvožemio trikdymą;**
- c) vengti medžiagų patekimo į dirvožemį, kai tokios medžiagos gali pakenkti žmonių sveikatai ar aplinkai arba pabloginti dirvožemio būklę;**
- d) užtikrinti, kad mašinų naudojimas būtų pritaikytas dirvožemio stiprumui ir kad operacijų su dirvožemiu skaičius ir dažnumas būtų riboti, kad nepakenktų jo būklei;**
- e) tręšiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į augalų ir medžių poreikius tam tikroje vietoje ir tam tikru laikotarpiu, taip pat į dirvožemio būklę, ir teikti pirmenybę žiediniams sprendimams, kuriais padidinamas organinių medžiagų kiekis;**
- f) drėkinimo atveju kuo labiau padidinti drėkinimo sistemų ir drėkinimo valdymo veiksmingumą ir užtikrinti, kad naudojant perdirbtas nuotekas vandens kokybė atitiktų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/741¹⁰⁸ I priede nustatytus reikalavimus, o naudojant iš kitų šaltinių gautą vandenį – dirvožemio būklė neblogėtų;**
- g) užtikrinti dirvožemio apsaugą kuriant ir išlaikant tinkamus kraštovaizdžio elementus kraštovaizdžio lygmeniu¹⁰⁹;**
- h) auginant pasėlius, augalus ar medžius naudoti teritorijai pritaikytas rūšis, jei tai gali užkirsti kelią dirvožemio degradacijai arba prisidėti prie dirvožemio būklės gerinimo, taip pat atsižvelgiant į**

prisitaikymą prie klimato kaitos;

i) užtikrinti optimalų vandens lygį organiniuose dirvožemiuose, kad nebūtų neigiamai paveikta tokių dirvožemių struktūra ir sudėtis¹¹⁰;

j) pasėlių auginimo atveju užtikrinti sėjomainą ir pasėlių įvairovę, atsižvelgiant į skirtingų kultūrų šeimas, šaknų sistemas, vandens ir maisto medžiagų poreikius ir integruotąją kenkėjų kontrolę;

k) pritaikyti gyvulių judėjimo ir ganymo laiką, atsižvelgiant į gyvūnų rūšis ir jų laikymo tankį, kad nebūtų pakenkta dirvožemio būklei ir nesumažėtų dirvožemio aprūpinimo pašarais pajėgumas;

l) esant žinomam neproporcingam vienos ar kelių funkcijų praradimui, dėl kurio labai sumažėja dirvožemio pajėgumas teikti ekosistemines paslaugas, taikyti tikslines tų dirvožemio funkcijų atkūrimo priemones.

¹⁰⁸ 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/741 dėl pakartotinio vandens naudojimo minimaliųjų reikalavimų (OL L 177, 2020 6 5, p. 32).

¹⁰⁹ Šis principas netaikomas miško dirvožemiams.

¹¹⁰ Šis principas netaikomas miesto dirvožemiams.

Pakeitimas 133
Pasiūlymas dėl direktyvos
IV priedas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

**10 STRAIPSNYJE NURODYTOS
PROGRAMOS, PLANAI, TIKSLINIAI
RODIKLIAI IR PRIEMONĖS**

Išbraukta.

- 1) Nacionaliniai atkūrimo planai, parengti pagal Reglamentą .../...¹¹¹⁺.
- 2) Strateginiai planai, kuriuos valstybės narės turi parengti pagal bendrą žemės ūkio politiką pagal Reglamentą (ES) 2021/2115.
- 3) Geros žemės ūkio praktikos kodeksas ir nustatytų pažeidžiamų zonų veiksmų programos, priimtose pagal Direktyvą 91/676/EEB.
- 4) Apsaugos priemonės ir prioritetinių veiksmų programa, nustatyta „Natura 2000“ teritorijoms pagal Direktyvą 92/43/EEB.
- 5) Priemonės, kuriomis siekiama geros ekologinės ir cheminės paviršinio vandens telkinių būklės ir geros cheminės ir kiekybinės požeminio vandens telkinių būklės, įtrauktos į upių baseinų valdymo planus, parengtus pagal Direktyvą 2000/60/EB.
- 6) Potvynių rizikos valdymo priemonės, įtrauktos į potvynių rizikos valdymo planus, parengtus pagal Direktyvą 2007/60/EB.
- 7) Sausrų valdymo planai, nurodyti Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje.
- 8) Nacionalinės veiksmų programos, parengtos pagal Jungtinių Tautų konvenciją dėl kovos su dykumėjimu.
- 9) Reglamente (ES) 2018/841 nustatyti tiksliniai rodikliai.
- 10) Reglamente (ES) 2018/842 nustatyti tiksliniai rodikliai.
- 11) Pagal Direktyvą (ES) 2016/2284 parengtos nacionalinės oro taršos valdymo programos ir pagal tą direktyvą pateikti oro taršos poveikio ekosistemoms stebėsenos duomenys.
- 12) Integruotas nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas, parengtas pagal Reglamentą

(ES) 2018/1999.

13) Rizikos vertinimai ir nelaimių rizikos valdymo planavimas pagal Sprendimą Nr. 1313/2013/ES.

14) Nacionaliniai veiksmų planai, priimti pagal Reglamento .../...¹¹²+ 8 straipsnį.

¹¹¹ + Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį.

¹¹² + Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022) 305 pateikto Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tausiojo augalų apsaugos produktų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/2115, numerį.

Pakeitimas 134

Pasiūlymas dėl direktyvos VII priedo 1 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Duomenų struktūra ir pateikimas registre sudaro sąlygas visuomenei stebėti potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų tvarkymo pažangą. Registre saugoma ir teritorijos lygmeniu pateikiama toliau nurodytą informaciją apie žinomas potencialiai užterštas teritorijas, užterštas teritorijas, užterštas teritorijas, dėl kurių reikia imtis tolesnių veiksmų, ir užterštas teritorijas, kuriose buvo arba yra imamasi veiksmų:

Pakeitimas

*Nuasmenintų duomenų struktūra ir pateikimas registre sudaro sąlygas visuomenei, **kai tinkama**, stebėti potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų tvarkymo pažangą, **laikantis nuosavybės teisės**. Registre saugoma ir teritorijos lygmeniu pateikiama toliau nurodyta informacija apie žinomas potencialiai užterštas teritorijas, užterštas teritorijas, užterštas teritorijas, dėl kurių reikia imtis tolesnių veiksmų, ir užterštas teritorijas, kuriose buvo arba yra imamasi veiksmų:*

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Dirvožemio stebėseną ir atsparumą (Dirvožemio stebėsenos teisės aktas)
Nuorodos	COM(2023)0416 – C9-0234/2023 – 2023/0232(COD)
Atsakingi komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ENVI 16.10.2023
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	AGRI 16.10.2023
Susiję komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	16.10.2023
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Maria Noichl 12.9.2023
Svarstymas komitete	26.10.2023 28.11.2023
Priėmimo data	13.2.2024
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 19 –: 16 0: 4
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Attila Ara-Kovács, Benoît Biteau, Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Luke Ming Flanagan, Paola Ghidoni, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Norbert Lins, Maria Noichl, Juozas Olekas, Bronis Ropė, Katarína Roth Nevedřalová, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Rosanna Conte, Jan Huitema, Peter Jahr, Benoît Lutgen, Cristina Maestre Martín De Almagro, Michaela Šojdřová, Achille Variati, Emma Wiesner
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Stefania Zambelli

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

19	+
ECR	Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
NI	Katarína Roth Neveďalová
PPE	Franc Bogovič, Daniel Buda, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Benoît Lutgen, Anne Sander, Michaela Šojdrová, Stefania Zambelli, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Jan Huitema, Elsi Katainen, Emma Wiesner

16	-
ID	Rosanna Conte, Ivan David, Paola Ghidoni
NI	Dino Giarrusso
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Isabel Carvalhais, Cristina Maestre Martín De Almagro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Achille Variati
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Sarah Wiener

4	0
ECR	Krzysztof Jurgiel
Renew	Jérémy Decerle
S&D	Paolo De Castro
Verts/ALE	Bronis Ropė

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė